

Den Europæiske Unions Tidende

L 161

Dansk udgave

Retsforskrifter

56. årgang

13. juni 2013

Indhold

II Ikke-lovgivningsmæssige retsakter

FORORDNINGER

- ★ **Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 538/2013 af 11. juni 2013 om overgangsforanstaltninger for visse import- og eksportlicenser og forudfastsættelsesattester vedrørende samhandelen med landbrugsprodukter mellem Unionen i dens sammensætning pr. 30. juni 2013 og Kroatien** 1

Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 539/2013 af 12. juni 2013 om faste importværdier med henblik på fastsættelse af indgangsprisen for visse frugter og grøntsager 2

AFGØRELSE

2013/280/EU:

- ★ **Kommissionens gennemførelsesafgørelse af 11. juni 2013 om de kompetente myndigheders tilstrækkelighed i USA i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/43/EF (meddelt under nummer C(2013) 3402) ⁽¹⁾**..... 4

2013/281/EU:

- ★ **Kommissionens gennemførelsesafgørelse af 11. juni 2013 om ligeværdigheden af USA's offentlige tilsyns-, kvalitetssikrings-, undersøgelses- og sanktionssystemer for revisorer og revisionsfirmaer, jf. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/43/EF (meddelt under nummer C(2013) 3404) ⁽¹⁾**..... 8

Pris: 3 EUR

(Fortsættes på omslagets anden side)

(¹) EØS-relevant tekst

DA

De akter, hvis titel er trykt med magre typer, er løbende retsakter inden for landbrugspolitikken og har normalt en begrænset gyldighedsperiode.

Titlen på alle øvrige akter er trykt med fede typer efter en asterisk.

2013/282/EU:

- ★ **Kommissionens gennemførelsesafgørelse af 11. juni 2013 om ændring af beslutning 2006/784/EF for så vidt angår formen for en godkendt metode til klassificering af svinekroppe i Frankrig (meddelt under nummer C(2013) 3437).....** 10

III *Andre retsakter*

DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE SAMARBEJDSOMRÅDE

- ★ **EFTA-Tilsynsmyndighedens beslutning nr. 12/12/KOL af 25. januar 2012 om 84. ændring af de proceduremæssige og materielle regler for statsstøtte ved indføjeelse af nye kapitler om statsstøttereglerne anvendelse på kompensation for tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse og om rammebestemmelserne for statsstøtte i form af kompensation for offentlig tjeneste** 12

Meddelelse til læserne — Rådets forordning (EU) nr. 216/2013 af 7. marts 2013 om elektronisk offentliggørelse af *Den Europæiske Unions Tidende* (se omslagets tredje side)

II

(Ikke-lovgivningsmæssige retsakter)

FORORDNINGER

KOMMISSIONENS GENNEMFØRELSESFORORDNING (EU) Nr. 538/2013

af 11. juni 2013

om overgangsforanstaltninger for visse import- og eksportlicenser og forudfastsættelsesattester vedrørende samhandelen med landbrugsprodukter mellem Unionen i dens sammensætning pr. 30. juni 2013 og Kroatien

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Kroatiens tiltrædelse, særlig artikel 3, stk. 4,

under henvisning til akten om Kroatiens tiltrædelse, særlig artikel 41, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Før den 1. juli 2013 er samhandelen med visse landbrugsprodukter mellem Unionen og Kroatien betinget af, at der fremlægges en import- eller eksportlicens. Fra den 1. juli 2013 kan disse licenser ikke længere anvendes ved denne samhandel.
- (2) Visse licenser og forudfastsættelsesattester, der er gyldige efter den 30. juni 2013, vil ikke eller kun delvist være anvendt. Forpligtelserne i tilknytning til disse licenser skal overholdes, hvis den stillede sikkerhed ikke skal fortabes. Da disse forpligtelser ikke længere kan overholdes efter Kroatiens tiltrædelse, er det nødvendigt med virkning fra datoen for denne tiltrædelse at fastsætte overgangsforanstaltninger for frigivelse af sikkerhedsstillelsen
- (3) Foranstaltningerne i denne forordning er i overensstemmelse med udtalelse fra Forvaltningskomitéen for den Fælles Markedsordning for Landbrugsprodukter —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

Artikel 1

Efter anmodning fra den pågældende frigives sikkerhedsstillelsen for udstedelsen af import- og eksportlicenser samt forudfastsættelsesattester, såfremt:

- a) eksport- eller modtagerlandet angivet på licenserne eller forudfastsættelsesattesterne er Kroatien. Hvor angivelse af eksport- eller modtagerland på licensen eller forudfastsættelsesattesten ikke er påkrævet, skal operatøren over for kompetente myndigheder fremlægge tilfredsstillende dokumentation for, at eksport- eller modtagerlandet er Kroatien
- b) licensernes eller forudfastsættelsesattesternes gyldighed ikke udløber før den 1. juli 2013
- c) licenserne eller forudfastsættelsesattesterne ikke eller kun delvist vil være anvendt den 1. juli 2013.

Artikel 2

Denne forordning træder i kraft under forudsætning af, at traktaten om Kroatiens tiltrædelse træder i kraft, og da på datoen herfor.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den 11. juni 2013.

På Kommissionens vegne

José Manuel BARROSO

Formand

KOMMISSIONENS GENNEMFØRELSESFORORDNING (EU) Nr. 539/2013**af 12. juni 2013****om faste importværdier med henblik på fastsættelse af indgangsprisen for visse frugter og grøntsager**

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

under henvisning til Rådets forordning (EF) nr. 1234/2007 af 22. oktober 2007 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om særlige bestemmelser for visse landbrugsprodukter (fusionsmarkedsordningen) ⁽¹⁾,

under henvisning til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 543/2011 af 7. juni 2011 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 1234/2007 for så vidt angår frugt og grøntsager og forarbejdede frugter og grøntsager ⁽²⁾, særlig artikel 136, stk. 1, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Ved gennemførelsesforordning (EU) nr. 543/2011 fastsættes der på basis af resultatet af de multilaterale handelsforhandlinger under Uruguay-runden kriterier for

Kommissionens fastsættelse af faste importværdier for tredjelande for de produkter og perioder, der er anført i del A i bilag XVI til nævnte forordning.

- (2) Der beregnes hver arbejdsdag en fast importværdi i henhold til artikel 136, stk. 1, i gennemførelsesforordning (EU) nr. 543/2011 under hensyntagen til varierende daglige data. Derfor bør nærværende forordning træde i kraft på dagen for offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende* —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

Artikel 1

De faste importværdier som omhandlet i artikel 136 i gennemførelsesforordning (EU) nr. 543/2011 fastsættes i bilaget til nærværende forordning.

Artikel 2

Denne forordning træder i kraft på dagen for offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den 12. juni 2013.

*På Kommissionens vegne
For formanden*

Jerzy PLEWA

*Generaldirektør for landbrug
og udvikling af landdistrikter*

⁽¹⁾ EUT L 299 af 16.11.2007, s. 1.

⁽²⁾ EUT L 157 af 15.6.2011, s. 1.

BILAG

Faste importværdier med henblik på fastsættelse af indgangsprisen for visse frugter og grøntsager

(EUR/100 kg)

KN-kode	Tredjelandskode ⁽¹⁾	Fast importværdi
0702 00 00	AL	41,5
	MK	55,8
	TN	30,0
	TR	57,9
	ZZ	46,3
0707 00 05	AL	36,9
	EG	172,5
	MK	32,8
	TR	142,5
	ZZ	96,2
0709 93 10	TR	139,3
	ZZ	139,3
0805 50 10	AR	77,2
	TR	115,2
	ZA	110,6
	ZZ	101,0
0808 10 80	AR	155,1
	BR	105,5
	CL	123,4
	CN	96,1
	NZ	139,0
	US	160,0
	ZA	113,5
	ZZ	127,5
0809 10 00	IL	342,4
	TR	201,4
	ZZ	271,9
0809 29 00	IL	750,0
	TR	415,9
	US	766,2
	ZZ	644,0
0809 30	TR	196,9
	ZZ	196,9

⁽¹⁾ Landefortegnelse fastsat ved Kommissionens forordning (EF) nr. 1833/2006 (EUT L 354 af 14.12.2006, s. 19). Koden »ZZ« = »anden oprindelse«.

AFGØRELSE

KOMMISSIONENS GENNEMFØRELSESAFGØRELSE

af 11. juni 2013

om de kompetente myndigheds tilstrækkelighed i USA i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/43/EF

(meddelt under nummer C(2013) 3402)

(EØS-relevant tekst)

(2013/280/EU)

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/43/EF af 17. maj 2006 om lovpligtig revision af årsregnskaber og konsoliderede regnskaber, om ændring af Rådets direktiv 78/660/EØF og 83/349/EØF og om ophævelse af Rådets direktiv 84/253/EØF⁽¹⁾, særlig artikel 47, stk. 3, første afsnit,

efter at have hørt Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) I henhold til artikel 47, stk. 1, og artikel 53 i direktiv 2006/43/EF kan de kompetente myndigheder i medlemsstaterne, i tilfælde af kontrol eller undersøgelser af revisorer eller revisionsfirmaer, tillade, at revisionsarbejds-papirer eller andre dokumenter, der indehaves af revisorer eller revisionsfirmaer, overføres til de kompetente myndigheder i et tredjeland, såfremt disse er kendt tilstrækkelige af Kommissionen, og der foreligger arbejds-aftaler på grundlag af gensidighed mellem dem og de kompetente myndigheder i de berørte medlemsstater. Det skal derfor fastlægges, hvilke kompetente myndig-heder i tredjelande der er tilstrækkelige i forbindelse med overførsel af revisionsarbejds-papirer eller andre dokumenter, der indehaves af revisorer eller revisionsfir-maer, til de kompetente myndigheder i et tredjeland.
- (2) Overførsel af revisionsarbejds-papirer eller andre doku-menter, der indehaves af revisorer eller revisionsfirmaer, til de kompetente myndigheder i et tredjeland er udtryk for en væsentlig samfundsmæssig interesse i et uafhæn-gigt offentligt tilsyn. Derfor bør medlemsstaternes kompetente myndigheder foretage sådanne overførsler

med det ene formål at give de kompetente myndigheder i det berørte tredjeland mulighed for at udøve deres befø-jelser vedrørende offentligt tilsyn, ekstern kvalitetssikring og undersøgelser af revisorer og revisionsfirmaer. Medlemsstaterne bør sikre, at de bilaterale arbejdsaftaler, som tillader, at revisionsarbejds-papirer eller andre doku-menter, der indehaves af revisorer eller revisionsfirmaer, overføres mellem deres kompetente myndigheder og de kompetente myndigheder i USA, indeholder tilstrække-lige beskyttelsesforanstaltninger med henblik på beskyt-telse af personoplysninger, såvel som beskyttelse af erhvervsmæssige hemmeligheder og følsomme kommer-cielle oplysninger, der vedrører de virksomheder, hvis regnskaber er under revision, samt revisorer i sådanne virksomheder, der er indeholdt i disse dokumenter. Ansatte eller tidligere ansatte ved kompetente myndig-heder i tredjelandet, som modtager oplysninger, bør være omfattet af bestemmelser om tavshedspligt.

- (3) Med henblik på offentligt tilsyn, kvalitetssikring og undersøgelser af revisorer og revisionsfirmaer bør medlemsstaterne sikre, at kontakt mellem revisorer eller revisionsfirmaer i medlemsstaterne og de kompetente myndigheder i USA finder sted via de kompetente myndigheder i de berørte medlemsstater, jf. dog artikel 47, stk. 4, i direktiv 2006/43/EF.
- (4) Medlemsstaterne kan beslutte at acceptere fælles kontrol under særlige omstændigheder, hvor det er nødvendigt for at sikre effektivt tilsyn. Medlemsstaterne kan tillade, at samarbejde med de kompetente myndigheder i USA finder sted i form af fælles kontrol eller gennem obser-vatører, som ikke har beføjelse til at foretage kontrol eller undersøgelser, og som ikke har adgang til fortrolige revi-sionsarbejds-papirer eller andre dokumenter, der inde-haves af revisorer eller revisionsfirmaer. Et sådant samarbejde bør altid finde sted under de betingelser, der er fastsat i artikel 47, stk. 2, i direktiv 2006/43/EF og i denne afgørelse, især hvad angår kravet om at respektere suveræniteten, fortrolighed og gensidighed. Medlemsstaterne bør sikre, at enhver fælles kontrol, der foretages i Unionen af deres kompetente myndigheder og de kompetente myndigheder i USA i henhold til artikel 47 i direktiv 2006/43/EF, sker under ledelse af de kompetente myndigheder i den berørte medlemsstat.

⁽¹⁾ EUT L 157 af 9.6.2006, s. 87.

- (5) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger⁽¹⁾ finder anvendelse på behandling af personoplysninger i henhold til dette direktiv. Når overførsel af revisionsarbejds papirer eller andre dokumenter, som indehaves af revisorer eller revisionsfirmaer, til de kompetente myndigheder i USA indebærer videregivelse af personoplysninger, bør overførslen derfor altid være i overensstemmelse med direktiv 95/46/EF. Medlemsstaterne bør sikre, at der foreligger tilstrækkelige beskyttelsesforanstaltninger med henblik på beskyttelse af de udvekslede personoplysninger, især gennem bindende aftaler mellem deres kompetente myndigheder og de kompetente myndigheder i USA, jf. kapitel IV i direktiv 95/46/EF, og at de kompetente myndigheder i USA ikke videregiver personoplysninger indeholdt i overførte revisionsarbejds papirer eller andre dokumenter, som indehaves af revisorer eller revisionsfirmaer, uden forudgående tilladelse fra de kompetente myndigheder i de berørte medlemsstater.
- (6) Kompetente tredjelandsmyndigheders tilstrækkelighed bør vurderes i lyset af de krav om samarbejde, der er fastsat i artikel 36 i direktiv 2006/43/EF, eller et udgangspunkt med reelt tilsvarende resultat. Tilstrækkeligheden bør navnlig vurderes i lyset af de beføjelser, som de kompetente myndigheder i USA udøver, de forholdsregler, som de har truffet med hensyn til tavshedspligt og fortrolighed, samt deres muligheder i henhold til national lovgivning for at samarbejde med de kompetente myndigheder i medlemsstaterne.
- (7) Da revisorer og revisionsfirmaer for EU-selskaber, hvis værdipapirer noteres på markederne i USA, eller som udgør en del af en gruppe, der udarbejder konsoliderede regnskaber i dette land, er omfattet af lovgivningen i USA, bør der træffes afgørelse om, hvorvidt de kompetente myndigheder i medlemsstaterne kan overføre revisionsarbejds papirer eller andre dokumenter, der indehaves af revisorer eller revisionsfirmaer, til de kompetente myndigheder i USA med det ene formål at give dem mulighed for at udøve deres beføjelser vedrørende offentligt tilsyn, ekstern kvalitetssikring og undersøgelser af revisorer og revisionsfirmaer.
- (8) Der er foretaget vurderinger af tilstrækkeligheden, jf. artikel 47 i direktiv 2006/43/EF, for så vidt angår de kompetente myndigheder i USA. På grundlag af disse vurderinger bør der træffes afgørelse om myndighedernes tilstrækkelighed i USA.
- (9) The Securities and Exchange Commission of the United States of America har beføjelse til at undersøge revisorer og revisionsfirmaer. Denne afgørelse bør kun omfatte The Securities and Exchange Commission of the United States of America's beføjelse til at undersøge revisorer og revisionsfirmaer. The Securities and Exchange Commission of the United States of America har truffet tilstrækkelige forholdsregler med mulighed for sanktioner og forbyder nuværende og tidligere medarbejdere at videregive fortrolige oplysninger til tredjemand eller andre myndigheder. Myndigheden vil udelukkende anvende de overførte revisionsarbejds papirer eller andre dokumenter, der indehaves af revisorer eller revisionsfirmaer, med henblik på undersøgelser af revisorer og revisionsfirmaer. I henhold til amerikansk lovgivning har The Securities and Exchange Commission beføjelse til at overføre revisionsarbejds papirer eller andre dokumenter, som indehaves af amerikanske revisorer eller revisionsfirmaer, og som vedrører mulige undersøgelser af sådanne revisorer og revisionsfirmaer, til de kompetente myndigheder i enhver medlemsstat. Derfor bør The Securities and Exchange Commission of the United States of America kendes tilstrækkelig i henhold til artikel 47, stk. 1, i direktiv 2006/43/EF.
- (10) The Public Company Accounting Oversight Board of the United States of America har beføjelser inden for offentligt tilsyn, ekstern kvalitetssikring og undersøgelser af revisorer og revisionsfirmaer. Myndigheden har truffet tilstrækkelige forholdsregler med mulighed for sanktioner og forbyder nuværende og tidligere medarbejdere at videregive fortrolige oplysninger til tredjemand eller andre myndigheder. Myndigheden vil udelukkende anvende de overførte revisionsarbejds papirer eller andre dokumenter, der indehaves af revisorer eller revisionsfirmaer, med henblik på offentligt tilsyn, ekstern kvalitetssikring og undersøgelser af revisorer og revisionsfirmaer. I henhold til amerikansk lovgivning kan myndigheden overføre revisionsarbejds papirer eller andre dokumenter, som indehaves af amerikanske revisorer eller revisionsfirmaer, til de kompetente myndigheder i enhver medlemsstat. Derfor bør The Public Company Accounting Oversight Board of the United States of America kendes tilstrækkelig i henhold til artikel 47, stk. 1, i direktiv 2006/43/EF.
- (11) Overførsel af revisionsarbejds papirer eller andre dokumenter, som indehaves af revisorer eller revisionsfirmaer, bør omfatte adgang til eller overførsel til myndigheder, som er kendt tilstrækkelige i henhold til nærværende afgørelse, af revisionsarbejds papirer eller andre dokumenter, som indehaves af revisorer eller revisionsfirmaer, efter forudgående tilladelse fra de kompetente myndigheder i medlemsstaterne, samt adgang til eller overførsel af sådanne papirer fra de kompetente myndigheder i medlemsstaterne til de pågældende myndigheder. Derfor bør revisorer og revisionsfirmaer, i tilfælde af kontrol eller undersøgelser, udelukkende kunne give adgang til eller overføre revisionsarbejds papirer eller andre dokumenter, som indehaves af revisorer eller revisionsfirmaer, til de pågældende myndigheder på de betingelser, der er

⁽¹⁾ EFT L 281 af 23.11.1995, s. 31.

fastsat i nærværende afgørelse og i artikel 47 i direktiv 2006/43/EF, f.eks. med revisorens, revisionsfirmaets eller kundeselskabets samtykke.

- (12) Denne afgørelse finder anvendelse, medmindre andet følger af de samarbejdsaftaler, der er omhandlet i artikel 25, stk. 4, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/109/EF af 15. december 2004 om harmonisering af gennemsigtighedskrav i forbindelse med oplysninger om udstedere, hvis værdipapirer er optaget til handel på et reguleret marked, og om ændring af direktiv 2001/34/EF ⁽¹⁾.
- (13) Da denne afgørelse vedtages i forbindelse med Kommissionens gennemførelsesafgørelse 2013/281/EU ⁽²⁾ om ligeværdigheden af USA's offentlige tilsyns-, kvalitetssikrings-, undersøgelses- og sanktionssystemer for revisorer og revisionsfirmaer, bør den ikke foregribe endelige afgørelser om ligeværdighed, som Kommissionen måtte træffe i henhold til artikel 46, stk. 2, i direktiv 2006/43/EF.
- (14) Samarbejdet med USA om revisortilsyn har i sidste ende til formål at skabe gensidig tillid til hinandens tilsynssystemer, således at revisionsarbejdspapirer eller andre dokumenter, der indehaves af revisorer eller revisionsfirmaer, kun overføres i ekstraordinære tilfælde. Gensidig tillid baseres på ligeværdighed mellem Unionens og USA's revisortilsynssystemer.
- (15) The Public Company Accounting Oversight Board of the United States of America har til hensigt at evaluere medlemsstaternes revisortilsynssystemer yderligere, inden det træffer en beslutning om tillid til det tilsyn, som medlemsstaternes kompetente myndigheder udfører. Således bør samarbejdsordninger mellem de kompetente myndigheder i medlemsstaterne og The Public Company Accounting Oversight Board of the United States of America og The Securities and Exchange Commission of the United States of America revideres med henblik på at vurdere de fremskridt, der er sket med det formål at skabe gensidig tillid til hinandens tilsynssystemer. Af disse årsager bør denne afgørelse kun gælde i en begrænset periode.
- (16) Foranstaltningerne i denne afgørelse er i overensstemmelse med udtalelsen fra det udvalg, der er nedsat ved artikel 48, stk. 1, i direktiv 2006/43/EF —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

The Public Company Accounting Oversight Board of the United States of America og the Securities and Exchange Commission of the United States of America anses for tilstrækkelige i henhold til artikel 47, stk. 1, i direktiv 2006/43/EF.

Artikel 2

1. Revisionsarbejdspapirer eller andre dokumenter, der indehaves af revisorer eller revisionsfirmaer, kan i tilfælde af kontrol eller undersøgelser af revisorer eller revisionsfirmaer overføres enten efter forudgående tilladelse fra den kompetente myndighed i den berørte medlemsstat eller af den kompetente myndighed i den berørte medlemsstat.

2. Revisionsarbejdspapirer eller andre dokumenter, som indehaves af revisorer eller revisionsfirmaer, overføres udelukkende med henblik på offentligt tilsyn, ekstern kvalitetssikring eller undersøgelser af revisorer og revisionsfirmaer.

3. I tilfælde, hvor revisionsarbejdspapirer eller andre dokumenter, der indehaves af revisorer eller revisionsfirmaer, udelukkende indehaves af en revisor eller et revisionsfirma, der er registreret i en anden medlemsstat end den medlemsstat, hvor koncernrevisoren er registreret, og hvis kompetente myndighed har modtaget en anmodning fra en af de myndigheder, der er nævnt i artikel 1, overføres sådanne papirer eller dokumenter udelukkende til den kompetente myndighed i det berørte tredjeland, såfremt den kompetente myndighed i den første medlemsstat udtrykkeligt har givet tilladelse hertil.

4. Medlemsstaterne sikrer, at de bilaterale arbejdsaftaler, som tillader, at revisionsarbejdspapirer eller andre dokumenter, der indehaves af revisorer eller revisionsfirmaer, overføres mellem deres kompetente myndigheder og de kompetente myndigheder i USA, indeholder tilstrækkelige beskyttelsesforanstaltninger med henblik på beskyttelse af personoplysninger, såvel som beskyttelse af erhvervmæssige hemmeligheder og følsomme kommercielle oplysninger, der vedrører de virksomheder, hvis regnskaber er under revision, samt revisorer i sådanne virksomheder, der er indeholdt i disse dokumenter.

5. Med henblik på offentligt tilsyn, kvalitetssikring og undersøgelser af revisorer og revisionsfirmaer sikrer medlemsstaterne, at de bilaterale arbejdsaftaler, som tillader, at revisionsarbejdspapirer eller andre dokumenter, der indehaves af revisorer eller revisionsfirmaer, overføres mellem deres kompetente myndigheder og de kompetente myndigheder i USA, foreskriver, at kontakt mellem revisorer eller revisionsfirmaer i medlemsstaterne og de kompetente myndigheder i USA finder sted via de kompetente myndigheder i de berørte medlemsstater, jf. dog artikel 47, stk. 4, i direktiv 2006/43/EF.

⁽¹⁾ EUT L 390 af 31.12.2004, s. 38.

⁽²⁾ Se side 8 i denne EUT.

6. Medlemsstaterne kan tillade fælles kontrolundersøgelser, såfremt det er nødvendigt. Medlemsstaterne skal sikre, at enhver fælles kontrol, der foretages af deres kompetente myndigheder og de kompetente myndigheder i USA på medlemsstaternes område i henhold til artikel 47 i direktiv 2006/43/EF, sker under ledelse af de kompetente myndigheder i den berørte medlemsstat.

7. Medlemsstaterne sikrer, at enhver bilateral arbejdsaftale mellem deres kompetente myndigheder og de kompetente myndigheder i USA opfylder de betingelser for samarbejde, som er fastsat i denne artikel.

Artikel 3

Denne afgørelse anvendes fra den 1. august 2013 til den 31. juli 2016.

Artikel 4

Denne afgørelse er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 11. juni 2013.

På Kommissionens vegne

Michel BARNIER

Medlem af Kommissionen

KOMMISSIONENS GENNEMFØRELSESAFGØRELSE

af 11. juni 2013

om ligeværdigheden af USA's offentlige tilsyns-, kvalitetssikrings-, undersøgelses- og sanktionssystemer for revisorer og revisionsfirmaer, jf. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/43/EF

(meddelt under nummer C(2013) 3404)

(EØS-relevant tekst)

(2013/281/EU)

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/43/EF af 17. maj 2006 om lovpligtig revision af årsregnskaber og konsoliderede regnskaber, om ændring af Rådets direktiv 78/660/EØF og 83/349/EØF og om ophævelse af Rådets direktiv 84/253/EØF ⁽¹⁾, særlig artikel 46, stk. 2, første afsnit, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) I overensstemmelse med artikel 45, stk. 1, i direktiv 2006/43/EF skal medlemsstaternes kompetente myndigheder registrere samtlige revisorer og revisionsfirmaer, som afgiver revisionspåtegning vedrørende årsregnskabet eller det konsoliderede regnskab for visse virksomheder registreret uden for Unionen, hvis omsættelige værdipapirer er optaget til handel på et reguleret marked i Unionen. I henhold til artikel 45, stk. 3, i direktiv 2006/43/EF skal medlemsstaterne underlægge sådanne revisorer og revisionsfirmaer deres offentlige tilsyns-, kvalitetssikrings-, undersøgelses- og sanktionssystemer.

(2) I Kommissionens afgørelse 2011/30/EU af 19. januar 2011 om ligeværdigheden af visse tredjelandes offentlige tilsyns-, kvalitetssikrings-, undersøgelses- og sanktionssystemer for revisorer og revisionsfirmaer og en overgangsperiode for visse tredjelandes revisorer og -revisionsfirmaers revisionsvirksomhed i Den Europæiske Union ⁽²⁾ blev USA's offentlige tilsyns-, kvalitetssikrings-, undersøgelses- og sanktionssystemer for revisorer og revisionsfirmaer og medlemsstaternes offentlige tilsyns-, kvalitetssikrings-, undersøgelses- og sanktionssystemer for revisorer og revisionsfirmaer betragtet som ligeværdige.

(3) Afgørelse 2011/30/EU ophører med at finde anvendelse den 31. juli 2013. Det er derfor nødvendigt igen at vurdere spørgsmålet om systemernes ligeværdighed.

(4) Forud for vedtagelsen af afgørelse 2011/30/EU foretog Kommissionen en vurdering af ligeværdigheden af USA's offentlige tilsyns-, kvalitetssikrings-, undersøgelses- og sanktionssystem for revisorer og revisionsfirmaer. Vurderingen blev foretaget med bistand fra Den Europæiske Gruppe af Revisionstilsynsorganer. USA's offentlige tilsyns-, kvalitetssikrings-, undersøgelses- og sanktionssystem for revisorer og revisionsfirmaer blev vurderet på grundlag af kriterierne i artikel 29, 30 og 32 i direktiv 2006/43/EF, der gælder for medlemsstaternes offentlige tilsyns-, kvalitetssikrings-, undersøgelses- og sanktionssystemer for revisorer og revisionsfirmaer. Samarbejdet mellem medlemsstaternes og USA's offentlige tilsyns-, kvalitetssikrings-, undersøgelses- og sanktionssystemer for revisorer og revisionsfirmaer bør i sidste ende have til formål at bero gensidigt på hinandens tilsynssystemer på grundlag af deres ligeværdighed.

(5) USA har et offentligt tilsyns-, kvalitetssikrings-, undersøgelses- og sanktionssystem for revisorer og revisionsfirmaer, der er omfattet af en række bestemmelser, der kan sidestilles med bestemmelserne i artikel 29, 30 og 32 i direktiv 2006/43/EF. De kompetente myndigheder i USA har dog til hensigt yderligere at evaluere medlemsstaternes revisortilsynssystemer, inden det træffer en beslutning om tillid til det tilsyn, som medlemsstaternes kompetente myndigheder udfører.

(6) Der bør derfor foretages en gennemgang af de offentlige tilsyns-, kvalitetssikrings-, undersøgelses- og sanktionssystemer for revisorer og revisionsfirmaer i USA med henblik på at evaluere de fremskridt, der er opnået med hensyn til at etablere gensidig tillid. Denne afgørelse bør derfor kun gælde i en begrænset periode.

(7) Når Kommissionen har truffet en afgørelse, hvorved de offentlige tilsyns-, kvalitetssikrings-, undersøgelses- og sanktionssystemer for revisorer og revisionsfirmaer i et tredjeland eller territorium anerkendes som ligeværdige efter artikel 46, stk. 1, i direktiv 2006/43/EF, kan medlemsstaterne på grundlag af gensidighed fritage fra eller ændre kravene i artikel 45, stk. 1 og 3, for så vidt angår revisorer og revisionsfirmaer i det pågældende tredjeland eller territorium. Betingelserne, der skal opfyldes for at fritage fra eller ændre kravene i artikel 45, stk. 1 og 3, fastsættes i en samarbejdsaftale, jf. artikel 46,

⁽¹⁾ EUT L 157 af 9.6.2006, s. 87.

⁽²⁾ EUT L 15 af 20.1.2011, s. 12.

stk. 3, i direktiv 2006/43/EF, mellem medlemsstaten og det pågældende tredjeland eller territorium og meddeles Kommissionen.

- (8) Når der er tale om en virksomhed registreret i USA, hvis omsættelige værdipapirer er optaget til handel på et reguleret marked i en medlemsstat, men ikke i USA, bør medlemsstaterne sikre, at alle de revisionsforpligtelser, der er knyttet til en sådan virksomheds regnskaber, er omfattet af de samarbejdsaftaler, der indgås med USA, for således at fastslå, hvilket offentligt tilsyns-, kvalitetssikrings-, undersøgelses- og sanktionssystem der skal finde anvendelse på virksomhedens revisorer. Når en revisor eller et revisionsfirma i en anden medlemsstat har påtaget sig sådanne revisionsforpligtelser, bør medlemsstaterne samarbejde for at sikre, at revisionsforpligtelserne er omfattet af et af deres offentlige tilsyns-, kvalitetssikrings-, undersøgelses- og sanktionssystemer.
- (9) Denne overgangsordning bør ikke forhindre medlemsstaterne i at indgå samarbejdsaftaler om individuelle kvalitetssikringskontroller mellem en medlemsstat og USA's kompetente myndigheder.
- (10) Denne afgørelse bør ikke foregribe enhver endelig afgørelse om kriteriernes tilstrækkelighed, som Kommissionen måtte træffe efter artikel 47, stk. 3, i direktiv 2006/43/EF.
- (11) Der bør føres tilsyn med overgangsordningerne, og de fremskridt, som USA's kompetente myndigheder gør, bør vurderes. Når overgangsperioden udløber, skal der træffes en afgørelse om, hvorvidt USA's offentlige tilsyns-, kvalitetssikrings-, undersøgelses- og sanktionssystemer for revisorer og revisionsfirmaer skal anses for ligeværdige. Det bør undersøges, hvorvidt medlemsstaterne for så vidt angår deres offentlige tilsyns-, kvalitetssikrings-, undersøgelses- og sanktionssystemer for revisorer og revisionsfirmaer har haft problemer med at blive anerkendt som ligeværdige af USA's kompetente myndigheder.

- (12) Foranstaltningerne i denne afgørelse er i overensstemmelse med udtalelse fra det udvalg, der er nedsat ved artikel 48, stk. 1, i direktiv 2006/43/EF —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Med henblik på artikel 46, stk. 1, i direktiv 2006/43/EF skal USA's offentlige tilsyns-, kvalitetssikrings-, undersøgelses- og sanktionssystemer for revisorer og revisionsfirmaer betragtes som ligeværdige med medlemsstaternes offentlige tilsyns-, kvalitetssikrings-, undersøgelses- og sanktionssystemer for revisorer og revisionsfirmaer.

Artikel 2

Artikel 1 er ikke til hinder for, at der indgås samarbejdsaftaler om individuelle kvalitetssikringskontroller mellem en medlemsstat og USA's kompetente myndigheder, hvis en sådan aftale opfylder kriterierne i artikel 2 i Kommissionens gennemførelsesafgørelse 2013/280/EU ⁽¹⁾ og ikke foregriber afgørelser, som træffes efter artikel 47, stk. 3, i direktiv 2006/43/EF.

Artikel 3

Denne afgørelse anvendes fra den 1. august 2013 til den 31. juli 2016.

Artikel 4

Denne afgørelse er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 11. juni 2013.

På Kommissionens vegne

Michel BARNIER

Medlem af Kommissionen

⁽¹⁾ Se side 4 i denne EUT.

KOMMISSIONENS GENNEMFØRELSESAFGØRELSE

af 11. juni 2013

om ændring af beslutning 2006/784/EF for så vidt angår formelen for en godkendt metode til klassificering af svinekroppe i Frankrig

(meddelt under nummer C(2013) 3437)

(Kun den franske udgave er autentisk)

(2013/282/EU)

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

under henvisning til Rådets forordning (EF) nr. 1234/2007 af 22. oktober 2007 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om særlige bestemmelser for visse landbrugsprodukter (fusionsmarkedsordningen) ⁽¹⁾, særlig artikel 43, litra m), sammenholdt med artikel 4, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Ved Kommissionens beslutning 2006/784/EF af 14. november 2006 om godkendelse af metoder til klassificering af svinekroppe i Frankrig ⁽²⁾ blev der godkendt syv metoder til klassificering af svinekroppe i Frankrig.
- (2) Frankrig har anmodet Kommissionen om at godkende udskiftningen af den formel, der anvendes i »CSB Image-Meater«-metoden til klassificering af svinekroppe på fransk område, da den nuværende klassificeringsmetode kræver teknisk tilpasning. Frankrig har fremlagt en detaljeret beskrivelse af dissektionsforsøget og har angivet de principper, som denne nye metode er baseret på, resultaterne af dissektionsforsøget og de ligninger, der er anvendt til at vurdere procentindholdet af magert kød i den protokol, som er fastsat i artikel 23, stk. 4, i Kommissionens forordning (EF) nr. 1249/2008 af 10. december 2008 om gennemførelsesbestemmelser til EF-handelsklasseskemaerne for slagtekroppe af voksent kvæg, svin og får og for indberetning af priser ⁽³⁾.

- (3) En gennemgang af anmodningen har vist, at betingelserne for godkendelse af denne nye formel er opfyldt. Denne formel bør derfor godkendes i Frankrig.
- (4) Beslutning 2006/784/EF bør derfor ændres i overensstemmelse hermed.
- (5) Ændringer af apparatet og klassificeringsmetoden bør kun tillades, hvis de er udtrykkeligt godkendt ved en gennemførelsesafgørelse vedtaget af Kommissionen.
- (6) Foranstaltningerne i denne afgørelse er i overensstemmelse med udtalelse fra Forvaltningskomitéen for den Fælles Markedsordning for Landbrugsprodukter —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Bilaget til beslutning 2006/784/EF ændres som angivet i bilaget til nærværende afgørelse.

Artikel 2

Denne afgørelse er rettet til Den Franske Republik.

Udfærdiget i Bruxelles, den 11. juni 2013.

På Kommissionens vegne

Dacian CIOLOȘ

Medlem af Kommissionen

⁽¹⁾ EUT L 299 af 16.11.2007, s. 1.

⁽²⁾ EUT L 318 af 17.11.2006, s. 27.

⁽³⁾ EUT L 337 af 16.12.2008, s. 3.

BILAG

I del 6 (CSB Image-Meater) i bilag til beslutning 2006/784/EF affattes punkt 2 og 3 således:

»2. CSB Image-Meater består navnlig af et videokamera, en pc udstyret med et billedanalysekort, en skærm, en printer, en styremekanisme, en målemekanisme og grænseflader. De fire Image-Meater variabler måles alle på flækningslinjen; de målte værdier omdannes af en central enhed til et beregnet indhold af magert kød i procent.

3. Svinekroppens indhold af magert kød beregnes efter følgende formel:

$$\hat{Y} = 60,12 - (0,487 \times G3) - (0,133 \times G4) + (0,111 \times M3) + (0,036 \times M4)$$

hvor:

$\hat{Y}$ = det beregnede indhold af magert kød i svinekroppen i procent

G3 — det mindste fedtlag (inklusive svær) over gluteus medius-musklen (i mm)

G4 — det gennemsnitlige fedtlag (inklusive svær) over de fire lændehvirvler (benævnt Va, Vb, Vc, Vd) (i mm)

M3 — den mindste muskeltykkelse mellem det forreste punkt på gluteus medius-musklen og den dorsale del af rygmærskanalen (i mm)

M4 — den gennemsnitlige muskeltykkelse over de fire lændehvirvler (benævnt Va, Vb, Vc, Vd) (i mm).

Formlen gælder for kroppe på mellem 45 og 125 kg.«

III

(Andre retsakter)

DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE SAMARBEJDSOMRÅDE

EFTA-TILSYNSMYNDIGHEDENS BESLUTNING

Nr. 12/12/KOL

af 25. januar 2012

om 84. ændring af de proceduremæssige og materielle regler for statsstøtte ved indføjelser af nye kapitler om statsstøttereglerne anvendelse på kompensation for tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse og om rammebestemmelserne for statsstøtte i form af kompensation for offentlig tjeneste

EFTA-TILSYNSMYNDIGHEDEN (»Tilsynsmyndigheden«) HAR —

Ud fra følgende betragtninger:

Ifølge artikel 5, stk. 2, litra b), i aftalen om oprettelse af en tilsynsmyndighed og en domstol (herefter benævnt tilsyns- og domstolsaftalen) skal Tilsynsmyndigheden udsende meddelelser og retningslinjer om spørgsmål, der er omfattet af aftalen om det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (»EØS-aftalen«), hvis dette udtrykkeligt er hjemlet i EØS-aftalen eller tilsyns- og domstolsaftalen, eller hvis Tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt.

Den 20. december 2011 vedtog Europa-Kommissionen en meddelelse om anvendelsen af Den Europæiske Unions statsstøtteregler på kompensation for tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse (EUT C 8 af 11.1.2012, s. 4) samt en meddelelse om Den Europæiske Unions rammebestemmelser for statsstøtte i form af kompensation for offentlig tjeneste (2011, EUT C 8 af 11.1.2012, s. 15).

Begge meddelelser er også relevante for Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde.

En ensartet anvendelse af EØS-statsstøttereglerne skal sikres i hele Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde i overensstemmelse med målet om ensartethed, jf. EØS-aftalens artikel 1.

Ifølge punkt II under overskriften »GENERELT« på side 11 i bilag XV til EØS-aftalen skal Tilsynsmyndigheden efter høring af Kommissionen vedtage retsakter, der svarer til dem, som Kommissionen vedtager.

Tilsynsmyndigheden hørte Europa-Kommissionen og EFTA-staterne om emnet pr. brev af 10. januar 2012 —

VEDTAGET DENNE BESLUTNING:

Artikel 1

Retningslinjerne for statsstøtte ændres ved indføjelser af et nyt kapitel om anvendelsen af statsstøttereglerne på kompensation for tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse.

Det nye kapitel findes i bilag I til denne beslutning.

Artikel 2

Retningslinjerne for statsstøtte ændres ved indføjelser af et nyt kapitel om rammebestemmelserne for statsstøtte i form af kompensation for offentlig tjeneste.

Det nye kapitel findes i bilag II til denne beslutning.

Artikel 3

Kun den engelske udgave af denne beslutning er autentisk.

Udfærdiget i Bruxelles, den 25. januar 2012.

På EFTA-Tilsynsmyndighedens vegne

Oda Helen SLETNES
Formand

Sabine MONAUNI-TÖMÖRDY
Medlem af kollegiet

BILAG I

DEL VI: REGLER FOR KOMPENSATION FOR OFFENTLIG TJENESTE, STATSEJERSKAB AF VIRKSOMHEDER OG STØTTE TIL OFFENTLIGE VIRKSOMHEDER**Anvendelse af statsstøttere reglerne på kompensation for tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse ⁽¹⁾****1 Formål og anvendelsesområde**

1. Tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse er af afgørende betydning for den sociale og territoriale samhørighed. De kontraherende stater i EØS-aftalen skal inden for rammerne af deres respektive beføjelser sikre, at sådanne tjenesteydelser udføres på grundlag af principper og betingelser, der giver dem mulighed for at opfylde deres målsætninger.
2. Nogle tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse kan leveres af offentlige eller private virksomheder ⁽²⁾ uden særlig økonomisk støtte fra EFTA-staternes myndigheder. Andre tjenesteydelser kan kun leveres, hvis den pågældende myndighed yder økonomisk støtte til leverandøren. I fravær af specifikke EØS-regler kan EFTA-staterne generelt frit bestemme, hvordan deres tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse skal organiseres og finansieres.
3. Formålet med dette kapitel er at fastslå de nøglebegreber, der ligger til grund for anvendelsen af statsstøttere reglerne i forbindelse med kompensation for offentlig tjeneste ⁽³⁾. Kapitlet vil derfor fokusere på de statsstøttekrav, der er de mest relevante for kompensation for offentlig tjeneste.
4. Den 20. december 2011 udstedte Europa-Kommissionen (herefter benævnt Kommissionen) en afgørelse (2012/21/EU) om anvendelse af artikel 106, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på statsstøtte i form af kompensation for offentlig tjeneste til visse virksomheder, der har fået overdraget at udføre tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse ⁽⁴⁾ (afgørelse 2012/21/EU); det fastslås i afgørelsen, at visse former for kompensation for tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, der udgør statsstøtte, er forenelige med traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (herefter benævnt traktaten) i henhold til traktatens artikel 106, stk. 2, og fritaget fra anmeldelsespligten ifølge traktatens artikel 108, stk. 3. Det er planen, at afgørelse 2012/21/EU skal indarbejdes i EØS-aftalen så hurtigt som muligt. Samtidig med dette kapitel har EFTA-Tilsynsmyndigheden (herefter benævnt Tilsynsmyndigheden) vedtaget rammebestemmelser for statsstøtte i form af kompensation for offentlig tjeneste (herefter benævnt rammebestemmelserne), der fastsætter betingelserne for, hvornår statsstøtte til tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, som ikke er omfattet af afgørelse 2012/21/EU, kan erklæres forenelig med EØS-aftalens artikel 59, stk. 2. Kommissionen vil også vedtage en de minimis-forordning, der specifikt vedrører tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, og som præciserer, at visse kompensationsforanstaltninger ikke udgør statsstøtte i henhold til traktatens artikel 107 (herefter benævnt forordningen) ⁽⁵⁾. Når forordningen er vedtaget, vil den blive indarbejdet i EØS-aftalen.
5. Dette kapitel berører ikke anvendelsen af andre bestemmelser i EØS-lovgivningen, bl.a. vedrørende offentlige indkøb og krav som følge af EØS-aftalen, herunder sektorspecifik lovgivning, der er indarbejdet i aftalen. Når en offentlig myndighed vælger at overdrage udførelse af en tjenesteydelse til tredjemand, skal denne overholde EØS-reglerne om offentlige indkøb, jf. bilag XVI til EØS-aftalen. Også i de tilfælde, hvor direktiverne om offentlige indkøb ikke eller kun delvist finder anvendelse (f.eks. tjenesteydelseskoncessioner og tjenesteydelseskontrakter, der er nævnt i bilag II B i direktiv 2004/18/EF ⁽⁶⁾), herunder forskellige sociale tjenesteydelser, skal tildelingen ikke desto mindre opfylde EØS-aftalens krav til åbenhed, ligebehandling, proportionalitet og gensidig anerkendelse ⁽⁷⁾.

⁽¹⁾ Dette kapitel svarer til *Meddelelse fra Kommissionen om anvendelsen af Den Europæiske Unions statsstøttere regler på kompensation for levering af tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse*, EUT C 8 af 11.1.2012, s. 4.

⁽²⁾ I henhold til EØS-aftalens artikel 125 berøres reglerne om ejendomsretlige ordninger i de kontraherende stater på ingen måde af aftalen. Det vil sige, at konkurrencereglerne ikke forskelsbehandler virksomhederne afhængig af, om der er tale om privat eller offentligt ejerskab.

⁽³⁾ Europa-Kommissionen har udstedt yderligere retningslinjer i *Vejledning i anvendelse af Den Europæiske Unions regler for statsstøtte, offentlige indkøb og det indre marked på tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse og navnlig sociale tjenesteydelser af almindelig interesse*, SEK(2010) 1545 endelig af 7. december 2010.

⁽⁴⁾ EUT L 7 af 11.1.2012, s. 3.

⁽⁵⁾ Et udkast til forordningen er offentliggjort i EUT C 8 af 11.1.2012, s. 23.

⁽⁶⁾ Indarbejdet under punkt 2 i bilag XVI til EØS-aftalen.

⁽⁷⁾ Sag C-324/98, *Tel Austria Verlags GmbH og Telefonadress GmbH mod Telekom Austria AG*, Sml. 2000 I, s. 10745, præmis 60, og Kommissionens fortolkningsmeddelelse om den fællesskabsret, der finder anvendelse på tildelingen af kontrakter, som ikke eller kun delvis er underlagt udbudsdirektiverne (EUT C 179 af 1.8.2006, s. 2).

6. Ud over de problemstillinger, der behandles i dette kapitel, i afgørelse 2012/21/EU og i rammebestemmelserne, vil Tilsynsmyndigheden besvare individuelle spørgsmål, der opstår i forbindelse med anvendelsen af statsstøttereglerne på tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse ⁽¹⁾.
7. Dette kapitel berører ikke den relevante retspraksis fra Den Europæiske Unions Domstol (herefter benævnt Domstolen) og EFTA-Domstolen.

2 Generelle bestemmelser vedrørende begrebet statsstøtte

2.1 Begrebet virksomhed og økonomisk aktivitet

8. I henhold til EØS-aftalens artikel 61, stk. 1, finder statsstøttereglerne generelt kun anvendelse, hvis modtageren er en »virksomhed«. Hvorvidt leverandøren af en tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse skal betragtes som en virksomhed, er derfor af afgørende betydning for anvendelsen af statsstøttereglerne.

2.1.1 Generelle principper

9. Domstolen har konsekvent defineret virksomheder som enheder, der udøver økonomisk aktivitet, uanset deres retlige form og finansieringsmåde ⁽²⁾. Hvorvidt en given enhed således betragtes som en virksomhed, vil udelukkende afhænge af, hvilke aktiviteter den udøver. Dette generelle princip har tre vigtige konsekvenser:

For det første er den pågældende enheds retlige form ifølge national ret ikke afgørende. En enhed, der f.eks. er klassificeret som en forening eller en sportsklub efter national ret, kan alligevel skulle betragtes som en virksomhed ifølge EØS-aftalens artikel 61, stk. 1. Det eneste relevante kriterium i den henseende er, om enheden udøver økonomisk aktivitet.

For det andet afhænger anvendelsen af statsstøttereglerne som sådan ikke af, om enheden er etableret med henblik på at skabe overskud. Ifølge Domstolens og Rettens retspraksis kan ikke-profitorienterede enheder også levere varer og tjenesteydelser på et givet marked ⁽³⁾. Når det ikke er tilfældet, er ikke-profitorienterede enheder naturligvis ikke underlagt statsstøttereglerne.

For det tredje klassificeres en enhed altid som en virksomhed i forhold til en bestemt aktivitet. En enhed, der udøver både økonomisk og ikke-økonomisk aktivitet, betragtes kun som en virksomhed i forhold til førstnævnte aktivitet.

10. To adskilte retlige enheder kan betragtes som én økonomisk enhed med henblik på anvendelsen af statsstøttereglerne. Denne økonomiske enhed anses derefter for at være den relevante virksomhed. I den henseende ser Domstolen på, om der eksisterer kontrollerende kapitalandele eller funktionelle, økonomiske og organisatoriske forbindelser ⁽⁴⁾. På den anden side gælder det, at en enhed, der ikke selv leverer varer og tjenester på et marked, ikke udgør en virksomhed, blot fordi den besidder kapitalandele – selv kontrollerende andele – når besiddelsen kun danner grundlag for udøvelsen af de rettigheder, der er knyttet til at være aktionær eller medindehaver, samt i givet fald for modtagelsen af udbytte, der blot er afkastet af ejendomsretten til et formuegode ⁽⁵⁾.
11. For at afklare sondringen mellem økonomisk og ikke-økonomisk aktivitet har EU-Domstolen konsekvent fastslået, at enhver aktivitet, der består i at levere varer og tjenesteydelser på markedet, er en økonomisk aktivitet ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ Spørgsmål vedrørende tjenesteydelser af almindelig interesse kan også stiles til Kommissionen via den interaktive informationstjeneste, der er tilgængelig på Kommissionens netsted http://ec.europa.eu/services_general_interest/registration/form_en.html

⁽²⁾ Forenede sager C-180/98-C-184/98, *Pavlov m.fl.*, Sml. 2000 I, s. 6451.

⁽³⁾ Forenede sager 209/78-215/78 og 218/78, *Van Landewyck*, Sml. 1980, s. 3125, præmis 21. Sag C-244/94, *FFSA m.fl.*, Sml. 1995 I, s. 4013. Sag C-49/07, *MOTOE*, Sml. 2008 I, s. 4863, præmis 27 og 28.

⁽⁴⁾ Sag C-480/09 P, *AceaElectrabel Produzione SpA mod Europa-Kommissionen*, Sml. 2010, præmis 47-55. Sag C-222/04, *Ministero dell'Economia e delle Finanze mod Cassa di Risparmio di Firenze SPA m.fl.*, Sml. 2006 I, s. 289, præmis 112.

⁽⁵⁾ Sag C-222/04, *Ministero dell'Economia e delle Finanze mod Cassa di Risparmio di Firenze SPA m.fl.*, Sml. 2006 I, s. 289, præmis 107-118 og 125.

⁽⁶⁾ Sag 118/85, *Kommissionen mod Italien*, Sml. 1987, s. 2599, præmis 7. Sag C-35/96, *Kommissionen mod Italien*, Sml. 1998 I, s. 3851, præmis 36. Forenede sager C-180/98-C-184/98, *Pavlov m.fl.*, præmis 75.

12. Spørgsmålet om, hvorvidt der findes et marked for visse tjenesteydelser, kan afhænge af, hvordan disse tjenesteydelser er organiseret af den pågældende EFTA-stat⁽¹⁾. Statsstøttere reglerne finder kun anvendelse, når en given aktivitet udøves i en markedsrelateret sammenhæng. Visse tjenesteydelsers økonomiske karakter kan derfor variere fra EFTA-stat til EFTA-stat. På grund af politiske valg eller den økonomiske udvikling kan klassifikationen af en given tjenesteydelse endvidere ændre sig med tiden. En aktivitet, der i dag ikke er en markedsrelateret aktivitet, kan blive det i fremtiden og omvendt.
13. En myndigheds beslutning om ikke at give tredjemand mulighed for at levere en given tjeneste (f.eks. fordi den ønsker at udbyde tjenesten internt) udelukker ikke, at der er tale om økonomisk aktivitet. På trods af en sådan markedsafskærmning kan der være tale om en økonomisk aktivitet, hvis andre aktører ville og kunne udbyde tjenesten på det pågældende marked. Generelt er det forhold, at en given tjeneste leveres internt⁽²⁾, ikke relevant for den pågældende aktivitets økonomiske karakter⁽³⁾.
14. Da sondringen mellem økonomiske og ikke-økonomiske tjenesteydelser afhænger af de politiske og økonomiske forhold i en given EFTA-stat, er det ikke muligt at opstille en udtømmende liste med aktiviteter, der umiddelbart aldrig vil være økonomiske. En sådan liste ville ikke give en egentlig retssikkerhed og ville derfor have begrænset nytte. Formålet med de følgende punkter er derfor at forsøge at afklare denne sondring på en række vigtige områder.
15. Da EØS-aftalen ikke indeholder en definition af økonomisk aktivitet, fastsætter retspraksis forskellige kriterier for anvendelsen af reglerne for det indre marked og for anvendelsen af konkurrenceretten⁽⁴⁾.

2.1.2 Udøvelse af offentlig myndighed

16. Det følger af Domstolens retspraksis, at traktatens artikel 107, der svarer til EØS-aftalens artikel 61, ikke finder anvendelse, når staten handler »ved udøvelse af offentlig myndighed«⁽⁵⁾, eller når myndigheder på statens vegne handler »i deres egenskab af offentlige myndigheder«⁽⁶⁾. En enhed anses for at handle ved udøvelse af offentlig myndighed, når den omhandlede aktivitet er en opgave, der er et led i statens væsentlige opgaver, eller er forbundet med disse opgaver som følge af sin art, sit formål og de regler, den er undergivet⁽⁷⁾. Generelt gælder det, at medmindre den pågældende EFTA-stat har besluttet at indføre markedsmekanismer, vil aktiviteter, der naturligt indgår i offentlige myndigheders forrettigheder, og som udøves af staten, ikke udgøre økonomiske aktiviteter. Der kan f.eks. være tale om aktiviteter i tilknytning til:

- a) hæren eller politiet
- b) luftfartssikkerhed og kontrol⁽⁸⁾
- c) søfartssikkerhed og kontrol⁽⁹⁾

⁽¹⁾ Forenede sager C-159/91 og C-160/91, *Poucet og Pistre*, Sml. 1993 I, s. 637.

⁽²⁾ Se forslag til afgørelse fra generaladvokat Geelhoed i sag C-295/05, *Asociación Nacional de Empresas Forestales (Asemfo) mod Transformación Agraria SA (Tragsa) og Administración del Estado*, Sml. 2007 I, s. 2999, præmis 110-116. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1370/2007 af 23.10.2007 om offentlig personbefordring med jernbane og ad vej og om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 1191/69 og 1107/70, EUT L 315 af 3.12.2007, s. 1, artikel 5, stk. 2, og artikel 6, stk. 1. Kommissionsafgørelse 2011/501/EU af 23.2.2011 om Tysklands statsstøtte C 58/06 (ex NN 98/05) til Bahnen der Stadt Monheim (BSM) og Rheinische Bahngesellschaft (RBG) i Verkehrsverbund Rhein-Ruhr, EUT L 210 af 17.8.2011, s. 1, præmis 208-209.

⁽³⁾ Det er ikke heller relevant for spørgsmålet, om tjenesteydelsen kan defineres som en tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse; se afsnit 3.2.

⁽⁴⁾ Sag C-519/04 P, *David Meca-Medina og Igor Majcen mod Europa-Kommissionen*, Sml. 2006 I, s. 6991, præmis 30-33. Sag C-350/07, *Kattner Stahlbau*, Sml. 2009 I, s. 1513, præmis 66, 72, 74 og 75. Forslag til afgørelse fra generaladvokat Poiares Maduro fremsat den 10.11.2005 i sag C-205/03 P, *FENIN*, Sml. 2006 I, s. 6295, præmis 50 og 51.

⁽⁵⁾ Sag C-118/85, *Kommissionen mod Italien*, præmis 7 og 8.

⁽⁶⁾ Sag C-30/87, *Bodson/Pompes funèbres des régions libérées*, Sml. 1988 I, s. 2479, præmis 18.

⁽⁷⁾ Se bl.a. sag C-364/92, *SAT/Eurocontrol*, Sml. 1994 I, s. 43, præmis 30.

⁽⁸⁾ Sag C-364/92, *SAT/Eurocontrol*, præmis 27. Sag C-113/07 P, *Selex Sistemi Integrati mod Kommissionen*, Sml. 2009 I, s. 2207, præmis 71.

⁽⁹⁾ Kommissionens beslutning af 16.10.2002 i sag N 438/02 – Belgien – Støtte til havnenyindigheder, EUT C 284 af 21.11.2002.

d) forureningsovervågning ⁽¹⁾, og

e) organisation, finansiering og afsoning af fængselsdomme ⁽²⁾.

2.1.3 Social sikring

17. Spørgsmålet om, hvorvidt sociale sikringsordninger skal karakteriseres som omfattende en økonomisk aktivitet, afhænger af, hvordan de er tilrettelagt og struktureret. Overordnet set sonder Domstolen og Retten mellem ordninger, der er baseret på princippet om solidaritet, og ordninger af økonomisk karakter.

18. Domstolen og Retten har brugt en række kriterier til at fastslå, om en social sikringsordning er baseret på solidaritet og således ikke omfatter en økonomisk aktivitet. En række faktorer kan være relevante i den henseende:

a) er tilslutning til ordningen obligatorisk ⁽³⁾

b) forfølger ordningen et rent socialt formål ⁽⁴⁾

c) drives ordningen med vinding for øje ⁽⁵⁾

d) er ydelserne uafhængige af de beløb, der er betalt i bidrag ⁽⁶⁾

e) er størrelsen af de udbetalte ydelser ikke nødvendigvis proportional med forsikredes indkomst ⁽⁷⁾, og

f) er ordningen undergivet statskontrol ⁽⁸⁾.

19. Sådanne solidaritetsbaserede ordninger må ikke forveksles med ordninger af økonomisk karakter ⁽⁹⁾. I modsætning til solidaritetsbaserede ordninger er ordninger af økonomisk karakter normalt karakteriseret ved:

a) frivillig tilslutning ⁽¹⁰⁾

b) kapitaliseringsprincippet (ydelse afhænger af de betalte bidrag og ordningens økonomiske resultater) ⁽¹¹⁾

c) ordningen drives med vinding for øje ⁽¹²⁾, og

⁽¹⁾ Sag C-343/95, *Calì & Figli*, Sml. 1997 I, s. 1547, præmis 22.

⁽²⁾ Kommissionens beslutning i sag N 140/2006 – Litauen – Tildeling af tilskud til statslige virksomheder i forbindelse med fængsler, EUT C 244 af 11.10.2006.

⁽³⁾ Forenede sager C-159/91 og C-160/91, *Poucet og Pistre*, Sml. 1993 I, s. 637, præmis 13.

⁽⁴⁾ Sag C-218/00, *Cisal og INAIL*, Sml. 2002 I, s. 691, præmis 45.

⁽⁵⁾ Forenede sager C-264/01, C-306/01, C-354/01 og C-355/01, *AOK Bundesverband*, Sml. 2004 I, s. 2493, præmis 47-55.

⁽⁶⁾ Forenede sager C-159/91 og C-160/91, *Poucet og Pistre*, præmis 15-18.

⁽⁷⁾ Sag C-218/00, *Cisal og INAIL*, præmis 40.

⁽⁸⁾ Forenede sager C-159/91 og C-160/91, *Poucet og Pistre*, præmis 14. Sag C-218/00, *Cisal og INAIL*, præmis 43-48. Forenede sager C-264/01, C-306/01, C-354/01 og C-355/01, *AOK Bundesverband*, præmis 51-55.

⁽⁹⁾ Se bl.a. sag C-244/94, *FFSA m.fl.*, præmis 19.

⁽¹⁰⁾ Sag C-67/96, *Albany*, Sml. 1999 I, s. 5751, præmis 80-87.

⁽¹¹⁾ Sag C-244/94, *FFSA m.fl.*, præmis 9 og 17-20. Sag C-67/96, *Albany*, præmis 81-85. Se også forenede sager C-115/97-C-117/97, *Brentjens*, Sml. 1999 I, s. 6025, præmis 81-85. Sag C-219/97, *Drijvende Bokken*, Sml. 1999 I, s. 6121, præmis 71-75, og forenede sager C-180/98-C-184/98, *Pavlov m.fl.*, præmis 114 og 115.

⁽¹²⁾ Forenede sager C-115/97-C-117/97, *Brentjens*.

d) ydelser, som supplerer ydelserne i henhold til grundordningen ⁽¹⁾.

20. Nogle ordninger kombinerer træk fra begge kategorier. I sådanne tilfælde afhænger klassifikationen af ordningen af en analyse af de forskellige aspekter og deres respektive betydning ⁽²⁾.

2.1.4 Sundhedstjenester

21. Sundhedssystemerne i EØS-staterne er meget forskellige fra stat til stat. Disse nationale karakteristika er bestemmende for, i hvilket omfang de forskellige leverandører af sundhedstjenester konkurrerer med hinanden i en markedsrelateret sammenhæng.
22. I nogle nationale systemer er offentlige hospitaler et led i den nationale sundhedstjeneste og næsten udelukkende baseret på princippet om solidaritet ⁽³⁾. Sådanne hospitaler finansieres direkte gennem sociale bidrag og andre statslige bidrag og leverer gratis tjenester til deres medlemmer på grundlag af en universel dækning ⁽⁴⁾. Domstolen og Retten har fastslået, at når der findes en sådan struktur, handler de relevante organer ikke som virksomheder ⁽⁵⁾.
23. Når denne struktur eksisterer, vil selv aktiviteter, som i sig selv kunne have økonomisk karakter, men som udelukkende udøves med henblik på at yde en anden ikke-økonomisk tjeneste, ikke have økonomisk karakter. En organisation, der køber varer – også i store mængder – med henblik på at tilbyde en ikke-økonomisk tjeneste, handler ikke som en virksomhed, blot fordi den foretager indkøb på et givet marked ⁽⁶⁾.
24. I andre nationale systemer leverer hospitaler og andre leverandører af sundhedstjenester deres tjenester mod vederlag, der opkræves direkte hos patienterne eller via deres forsikring ⁽⁷⁾. I sådanne systemer er der en vis grad af konkurrence mellem hospitaler med hensyn til udbud af sundhedstjenester. Når det er tilfældet, er det forhold, at en sundhedstjeneste ydes af et offentligt hospital, ikke tilstrækkeligt til at klassificere aktiviteten som ikke-økonomisk.
25. Domstolen og Retten har også fastslået, at sundhedstjenester, der ydes af uafhængige læger og andre private behandlere mod vederlag på deres egen risiko, skal betragtes som en økonomisk aktivitet ⁽⁸⁾. De samme principper gælder også for uafhængige apoteker.

2.1.5 Undervisning

26. Retspraksis har fastslået, at offentlig uddannelse, der organiseres inden for rammerne af det nationale uddannelsessystem, og som finansieres og overvåges af staten, kan betragtes som en ikke-økonomisk aktivitet. I den henseende har Domstolen fastslået:

»at staten ved at organisere og drive et offentligt undervisningssystem, der i almindelighed finansieres over det offentlige budget, og ikke af eleverne eller deres forældre, ikke vil drive virksomhed mod betaling, men varetage sine opgaver over for befolkningen på det sociale, kulturelle og uddannelsesmæssige område« ⁽⁹⁾.

⁽¹⁾ Forenede sager C-180/98-C-184/98, *Pavlov m.fl.*

⁽²⁾ Sag C-350/07, *Kattner Stahlbau*, Sml. 2009 I, s. 1513.

⁽³⁾ Baseret på Domstolens og Rettens retspraksis er det bedste eksempel det spanske nationale sundhedssystem (se sag T-319/99, *FENIN*, Sml. 2003 II, s. 357).

⁽⁴⁾ Afhængigt af ordningens overordnede karakteristika vil bidrag, der kun dækker en lille del af de egentlige omkostninger ved tjenesten, ikke påvirke ordningens klassifikation som ikke-økonomisk.

⁽⁵⁾ Sag T-319/99, *FENIN*, Sml. 2003 II, s. 357, præmis 39.

⁽⁶⁾ Sag T-319/99, *FENIN*, præmis 40.

⁽⁷⁾ Se f.eks. sag C-244/94, *FFSA*, sag C-67/96, *Albany*, forenede sager C-115/97, C-116/97 og C-117/97, *Brentjens*, og sag C-219/97, *Drijvende Bokken*.

⁽⁸⁾ Se forenede sager C-180-C-184/98, *Pavlov m.fl.*, præmis 75 og 77.

⁽⁹⁾ Se bl.a. sag C-318/05, *Kommissionen mod Tyskland*, Sml. 2007 I, s. 6957, præmis 68. Se også Kommissionens beslutning af 25.4.2001, N 118/00, *Subventions publiques aux clubs sportifs professionnels*, og EFTA-Tilsynsmyndighedens beslutning i sag 68123 – Norge – Nasjonal digital læringsarena – af 12.10.2011, s. 9.

27. Ifølge samme retspraksis påvirkes offentlig undervisnings ikke-økonomiske karakter i princippet ikke af det forhold, at eleverne eller deres forældre nu og da skal betale undervisnings- eller indskrivningsgebyrer som bidrag til systemets driftsudgifter. Sådanne finansielle bidrag dækker ofte kun en del af tjenestens egentlige omkostninger og kan således ikke betragtes som betaling for den ydede tjeneste. De ændrer derfor ikke ved den ikke-økonomiske karakter af et generelt uddannelsessystem, der væsentligst finansieres via det offentlige budget⁽¹⁾. Disse principper kan dække offentlige uddannelsestjenester som f.eks. faglig uddannelse⁽²⁾, private og offentlige grundskoler⁽³⁾ og børnehaver⁽⁴⁾, sekundær undervisning på universiteter⁽⁵⁾ og udbud af undervisning på universiteter⁽⁶⁾.
28. Et sådant offentligt undervisningsudbud må ikke forveksles med tjenester, der væsentligst finansieres af forældre eller elever eller af kommercielle indtægter. Kommercielle virksomheder, der udbyder videregående uddannelse, som udelukkende finansieres af de studerende, falder f.eks. klart inden for sidstnævnte kategori. I nogle systemer kan offentlige institutioner også tilbyde uddannelsesaktiviteter, som på grund af deres struktur, finansieringsmåde og tilstedeværelsen af konkurrerende private virksomheder skal betragtes som økonomiske.
29. I retningslinjerne for statsstøtte til forskning og udvikling og innovation⁽⁷⁾ har Tilsynsmyndigheden fastslået, at visse aktiviteter, der udøves af universiteter og forskningsinstitutioner, falder uden for statsstøttereglerne anvendelsesområde. Det vedrører forskningsinstitutioners primære aktiviteter, nemlig:
- a) uddannelse med henblik på flere og bedre kvalificerede menneskelige ressourcer
 - b) udførelse af uafhængig forskning og udvikling med henblik på mere viden og bedre forståelse, herunder fælles forskning og udvikling, og
 - c) formidling af forskningsresultater.
30. Tilsynsmyndigheden har endvidere fastslået, at teknologioverførsel (licensering, stiftelse af udbrydervirksomheder eller andre former for videnforvaltning skabt af forskningsinstitutionen) er af ikke-økonomisk karakter, hvis disse aktiviteter har en intern karakter⁽⁸⁾, og samtlige indtægter herfra geninvesteres i forskningsinstitutionernes hovedaktiviteter⁽⁹⁾.

2.2 Statsmidler

31. Kun fordele, der indrømmes direkte eller indirekte ved hjælp af statsmidler, kan udgøre statsstøtte i medfør af EØS-aftalens artikel 61⁽¹⁰⁾. Fordele, der finansieres af private midler, kan styrke visse virksomheders stilling, men er ikke omfattet af bestemmelserne i EØS-aftalens artikel 61.

⁽¹⁾ EFTA-Domstolens dom af 21.2.2008 i sag E-5/07.

⁽²⁾ Sag 263/86, *Humbel*, Sml. 1988, s. 5365.

⁽³⁾ Sag C-318/05, *Kommissionen mod Tyskland*, Sml. 2007 I, s. 6957. Sag C-76/05, *Schwartz*, Sml. 2007, s. 6849.

⁽⁴⁾ EFTA-Domstolens dom af 21.2.2008 i sag E-5/07.

⁽⁵⁾ Sag C-281/06, *Jundt*, Sml. 2007 I, s. 12231.

⁽⁶⁾ Sag 109/92, *Wirth*, Sml. 1993 I, s. 6447.

⁽⁷⁾ EUT L 305 af 19.11.2009, s. 1, og EØS-tillæg nr. 60 af 19.11.2009, s. 1.

⁽⁸⁾ Ifølge fodnote 26 i kapitlet om støtte til forskning og udvikling og innovation i retningslinjerne for statsstøtte forstås ved »intern karakter« en situation, hvor forskningsinstitutionens videnforvaltning udføres enten af en afdeling eller en af forskningsinstitutionen anden afhængig enhed eller i fællesskab med andre forskningsinstitutioner. Det forhold, at specifikke tjenesteydelser udliciteres til tredjemand gennem offentligt udbud, ændrer ikke på sådanne aktiviteter interne karakter.

⁽⁹⁾ Se afsnit 3.1.1 og 3.1.2 i kapitlet om støtte til forskning og udvikling og innovation.

⁽¹⁰⁾ Forenede sager C-52/97-C-54/97, *Viscido m.fl.*, Sml. 1998 I, s. 2629, præmis 13, og sag C-53/00, *Ferring*, Sml. 2001 I, s. 9067, præmis 16. Se også sag C-379/98, *PreussenElektra mod Schleswig*, Sml. 2001 I, s. 2099.

32. En sådan overførsel af statsmidler kan antage mange former, som f.eks. direkte tilskud, skattelettelser og naturalieydelse. Det forhold, at staten ikke opkræver markedspris for visse tjenester, udgør f.eks. et afkald på statsmidler. I sag C-482/99, Frankrig mod Kommissionen, fastslog Domstolen i sin dom ⁽¹⁾, at en offentlig virksomheds midler udgør statsmidler i medfør af traktatens artikel 107, der svarer til EØS-aftalens artikel 61, da de offentlige myndigheder kan kontrollere disse midler. I de tilfælde, hvor en virksomhed, der har fået overdraget at udføre en tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse, finansieres med midler ydet af en offentlig virksomhed, og denne finansiering kan henføres til staten, vil denne finansiering således kunne udgøre statsstøtte.
33. Tildeling uden udbud af licenser til at bruge offentlig infrastruktur eller andre særlige eller eksklusive rettigheder med en økonomisk værdi, kan indebære et afkald på statsmidler og skabe en fordel for modtagerne ⁽²⁾.
34. EFTA-staterne kan i nogle situationer finansiere en tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse med gebyrer eller bidrag betalt af visse virksomheder eller brugere, således at provenuet derfra overføres til de virksomheder, der har fået overdraget at udføre den pågældende tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse. Den finansieringsform er blevet undersøgt nærmere af Domstolen, bl.a. i dommen i sag 173/73, Italien mod Kommissionen ⁽³⁾, der fastslog, at:

»Da de midler, som det drejer sig om, hidrører fra de obligatoriske bidrag, som lovgivningen i staten foreskriver, og da de, som den foreliggende sag viser, bestyres og fordeles i henhold til denne lovgivning, må de betragtes som støtte, der ydes ved hjælp af statsmidler i artikel 92's [nu artikel 107] forstand, endog selv om de bliver administreret af institutioner, der ikke henhører under den offentlige myndighed.«

35. På samme måde fastslog Domstolen i sin dom i de forenede sager C-78/90 til C-83/90, Compagnie Commerciale de l'Ouest ⁽⁴⁾, at foranstaltninger finansieret gennem skattelignende afgifter udgør foranstaltninger finansieret med statsmidler.
36. Det betyder, at kompensation for drift af offentlige tjenester, der finansieres af skattelignende afgifter eller obligatoriske bidrag pålagt af staten, som forvaltes og allokeres i overensstemmelse med lovgivningen, udgør kompensation ydet ved hjælp af statsmidler.

2.3 Påvirkning af samhandelen

37. For at være omfattet af EØS-aftalens artikel 61 skal kompensation for offentlig tjeneste påvirke eller true med at påvirke samhandelen mellem de kontraherende stater. En sådan påvirkning forudsætter normalt, at markedet er åbent for konkurrence. Når markeder er åbne for konkurrence enten i medfør af EØS-aftalen eller national lovgivning eller i praksis som følge af den økonomiske udvikling, finder statsstøttereglerne anvendelse. I den situation vælger EFTA-staterne frit, hvordan de definerer, organiserer og finansierer en tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse, som omfattes af statsstøttekontrol, hvis der ydes kompensation til en tjenesteleverandør, uanset om denne er privat eller offentlig (herunder interne leverandører). Når markedet er forbeholdt én virksomhed (herunder en intern leverandør), er kompensationen til denne virksomhed ligeledes underlagt statsstøttekontrol. Når en økonomisk aktivitet er åbnet for konkurrence, kan en beslutning om at udbyde en tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse ved andre metoder end en

⁽¹⁾ Sag C-482/99, Frankrig mod Kommissionen, Sml. 2002 I, s. 4397.

⁽²⁾ Sag C-462/99, Connect Austria Gesellschaft für Telekommunikation GmbH mod Telekom-Control-Kommission og Mobilkom Austria AG, Sml. 2003 I, s. 05197, præmis 92 og 93. Sag T-475/04, Bouygues og Bouygues Télécom SA mod Kommissionen, Sml. 2007 II, s. 02097, præmis 101, 104, 105 og 111.

⁽³⁾ Sag 173/73, Italien mod Kommissionen, Sml. 1974, s. 709, præmis 16. Se også sag 78/79, Steinike, Sml. 1977, s. 595, præmis 21, sag C206/06, Essent Netwerk, Sml. 2008, s. 5497, præmis 47, 57 og 96.

⁽⁴⁾ Compagnie Commerciale de l'Ouest m.fl. mod Receveur Principal des Douanes de La Pallice Port, Sml. 1992 I, s. 1847, præmis 35. Se også forenede sager C-34/01-C-38/01, Enirisorre SpA mod Ministero delle Finanze, Sml. 2003 I, s. 14243, præmis 26.

offentlig udbudsprocedure, som sikrer de laveste omkostninger for samfundet, føre til konkurrenceforvridding ved at forhindre konkurrenter i at komme ind på markedet eller gøre det lettere for støttemodtageren at udvide sin virksomhed til andre markeder. Der kan også være konkurrenceforvridding på inputmarkeder. Støtte til en virksomhed på et ikke-liberaliseret marked kan påvirke samhandelen, hvis den støttemodtagende virksomhed også er aktiv på liberaliserede markeder ⁽¹⁾.

38. Støtteforanstaltninger kan også påvirke samhandelen, når den støttemodtagende virksomhed ikke selv deltager i grænseoverskridende aktiviteter. I sådanne tilfælde kan det nationale udbud fastholdes eller øges med det resultat, at virksomheder, der er etableret i andre kontraherende stater, får forringet deres muligheder for at levere deres tjenester i den pågældende EFTA-stat ⁽²⁾.

39. I henhold til Domstolens retspraksis findes der ikke en grænseværdi eller en procentsats, hvorunder samhandelen mellem de kontraherende stater ikke vil blive påvirket ⁽³⁾. Den omstændighed, at en støtte er forholdsvist ubetydelig, eller at den støttemodtagende virksomhed er af beskeden størrelse, udelukker således ikke på forhånd, at samhandelen mellem de kontraherende stater kan være påvirket.

40. På den anden side har Kommissionen i flere tilfælde konkluderet, at aktiviteter havde en rent lokal karakter og ikke påvirkede samhandelen mellem de kontraherende stater. Som eksempler kan nævnes:

a) svømmehaller, der overvejende bruges af lokalbefolkningen ⁽⁴⁾

b) lokale hospitaler, der udelukkende behandler lokalbefolkningen ⁽⁵⁾

c) lokale museer, der må forventes ikke at tiltrække udenlandske besøgende ⁽⁶⁾, og

d) lokale kulturelle begivenheder, hvis potentielle tilskuerskare er begrænset til de lokale beboere ⁽⁷⁾.

41. Endelig har Tilsynsmyndigheden ikke pligt til at undersøge al økonomisk støtte, EFTA-staterne yder. Det fastslås i forordning (EF) nr. 1998/2006 af 15. december 2006 om anvendelsen af traktatens artikel 87 og 88 på de minimis-støtte ⁽⁸⁾, at støtte, der ikke overstiger 200 000 EUR pr. virksomhed i en treårig regnskabsperiode, ikke er omfattet af EØS-aftalens artikel 61, stk. 1. Der gælder særlige de minimis-grænseværdier for transportsektoren ⁽⁹⁾, og Kommissionen overvejer at vedtage en forordning med specifikke de minimis-tærskler for lokale tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, som vil blive indarbejdet i EØS-aftalen.

3. Betingelser for, hvornår kompensation for offentlig tjeneste ikke udgør statsstøtte

3.1 Kriterier opstillet af Domstolen

42. Domstolen afklarede i *Altmark*-dommen ⁽¹⁰⁾ yderligere betingelserne for, hvornår kompensation for offentlig tjeneste ikke udgør statsstøtte, når den ikke medfører fordele.

43. Domstolen fastslog følgende:

»For så vidt som en statslig foranstaltning må betragtes som en kompensation, der er et vederlag for de af de begunstigede virksomheder leverede ydelser til opfyldelse af forpligtelser til offentlig tjeneste, således at disse virksomheder reelt ikke har en økonomisk fordel, og denne foranstaltning således ikke har den virkning at sætte disse virksomheder i en konkurrencemæssigt fordelagtig position i forhold til de virksomheder, der konkurrerer med dem, falder en sådan støtte ikke ind under [traktatens artikel 107, stk. 1]. For at en sådan kompensation i det enkelte tilfælde kan falde uden for begrebet statsstøtte, skal en række betingelser imidlertid være opfyldt.

⁽¹⁾ Forenede sager T-298/97, T-312/97, T-313/97, T-315/97, T-600/97-T-607/97, T-1/98, T-3/98-T-6/98 og T-23/98, *Mauro Alzetta m.fl. mod Kommissionen*, Sml. 2000 II, s. 2319, præmis 143-147.

⁽²⁾ Se bl.a. sag C-280/00, *Altmark Trans GmbH og Regierungspräsidium Magdeburg mod Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH*, Sml. 2003 I, s. 7747.

⁽³⁾ Sag C-280/00, *Altmark Trans GmbH og Regierungspräsidium Magdeburg mod Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH*, præmis 81.

⁽⁴⁾ Kommissionens beslutning i sag N 258/2000 – Tyskland – Friluftsbad Dorsten, EFT C 172 af 16.6.2001, s. 16.

⁽⁵⁾ Kommissionens beslutning i sag N 543/2001 – Irland – Tilskud til hospitaler, EFT C 154 af 28.6.2002, s. 4.

⁽⁶⁾ Kommissionens beslutning i sag N 630/2003 – Italien – Lokale museer – Sardinien, EUT C 275 af 8.12.2005, s. 3.

⁽⁷⁾ Kommissionens beslutning i sag N 257/2007 – Spanien – Tilskud til teaterproduktioner i Baskerlandet, EUT C 173 af 26.7.2007, s. 2.

⁽⁸⁾ EUT L 379 af 28.12.2006, s. 5, indarbejdet under punkt 1ea i bilag XV til EØS-aftalen.

⁽⁹⁾ Se artikel 2, stk. 2, i forordning (EF) nr. 1998/2006 for transport.

⁽¹⁰⁾ Sag C-280/00, *Altmark Trans GmbH og Regierungspräsidium Magdeburg mod Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH*.

... For det første skal den begunstigede virksomhed faktisk have fået pålagt at opfylde forpligtelser til offentlig tjeneste, og disse forpligtelser skal være klart defineret. ...

... For det andet skal de kriterier, der er grundlaget for beregningen af kompensationen, være fastlagt på forhånd på en objektiv og gennemsigtig måde for at undgå, at kompensationen indebærer en økonomisk fordel, der kan begunstige den pågældende virksomhed i forhold til de konkurrerende virksomheder. ... Følgelig udgør en medlemsstats kompensation af de af en virksomhed lidt tab i den situation, hvor det efterfølgende viser sig, at en virksomhed med udførelse af visse tjenesteydelser i forbindelse med opfyldelsen af forpligtelser til offentlig tjeneste ikke er økonomisk levedygtig, uden at kriterierne for en sådan kompensation er fastlagt på forhånd, en økonomisk foranstaltning, som henhører under begrebet statsstøtte i [traktatens artikel 107, stk. 1]'s forstand.

... For det tredje må kompensationen ikke overstige, hvad der er nødvendigt for helt eller delvis at dække de udgifter, der er afholdt ved opfyldelsen af forpligtelserne til offentlig tjeneste, idet der skal tages hensyn til de hermed forbundne indtægter og til en rimelig fortjeneste ...

... Når udvælgelsen af den virksomhed, der skal overdrages en forpligtelse til offentlig tjeneste, i et konkret tilfælde ikke gennemføres inden for rammerne af en procedure for tildeling af offentlige kontrakter, som giver mulighed for at udvælge den ansøger, der kan levere de pågældende ydelser til de laveste omkostninger for samfundet, skal størrelsen af den nødvendige kompensation for det fjerde fastlægges på grundlag af en analyse af de omkostninger, som en gennemsnitsvirksomhed, der er veldrevet og tilstrækkeligt udstyret med transportmidler til at kunne opfylde de stillede krav til den offentlige tjeneste, ville have ved at opfylde forpligtelserne, idet der skal tages hensyn til de hermed forbundne indtægter og til en rimelig fortjeneste ved opfyldelsen af forpligtelserne⁽¹⁾.

44. Afsnit 3.2 til 3.6 omhandler de forskellige betingelser, der følger af retspraksis fra *Altmark*-sagen, navnlig begrebet tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse med henblik på EØS-aftalens artikel 61⁽²⁾, behovet for en overdragelsesakt⁽³⁾, forpligtelsen til at fastlægge parametre for kompensation⁽⁴⁾, principperne for at undgå overkompensation⁽⁵⁾ og principperne for valg af leverandør⁽⁶⁾.

3.2 Tilstedeværelsen af en tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse

45. Definitionen af begrebet tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse udvikler sig bl.a. afhængigt af borgernes behov, den teknologiske og markedsmæssige udvikling og sociale og politiske valg i den berørte EFTA-stat. Domstolen har fastslået, at tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse er tjenesteydelser, der har særlige karakteristika i forhold til tjenesteydelser inden for andre økonomiske aktiviteter⁽⁷⁾.

46. Da der ikke findes specifikke regler i EØS, der definerer, hvornår der er tale om en tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse, har EFTA-staterne en bred skønsmargen, når de definerer en given tjeneste som en tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse og yder kompensation til tjenesteleverandøren. Tilsynsmyndighedens kompetence i den henseende er begrænset til at tjekke, om EFTA-staten har foretaget en åbenlys fejl ved at definere tjenesten som en tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse⁽⁸⁾, og vurdere den statsstøtte, der måtte indgå i kompensationen. Når der findes specifikke EØS-regler, er EFTA-staternes skøn også bundet af disse regler, uden at det vedrører Tilsynsmyndighedens forpligtelse til at foretage en vurdering af, om tjenesteydelsen af almindelig økonomisk interesse er blevet defineret korrekt med henblik på statsstøttekontrol.

⁽¹⁾ Sag C-280/00, *Altmark Trans GmbH og Regierungspräsidium Magdeburg mod Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH*, præmis 87-93.

⁽²⁾ Se afsnit 3.2.

⁽³⁾ Se afsnit 3.3.

⁽⁴⁾ Se afsnit 3.4.

⁽⁵⁾ Se afsnit 3.5.

⁽⁶⁾ Se afsnit 3.6.

⁽⁷⁾ Sag C-179/90, *Merci convenzionali porto di Genova*, Sml. 1991 I, s. 5889, præmis 27, sag C-242/95, *GT-Link A/S*, Sml. 1997 I, s. 4449, præmis 53, og sag C-266/96, *Corsica Ferries France SA*, Sml. 1998 I, s. 3949, præmis 45.

⁽⁸⁾ Sag T-289/03, *BUPA m.fl. mod Kommissionen*, Sml. 2008 II, s. 81, præmis 166-169 og 172. Sag T-17/02, *Fred Olsen*, Sml. 2005 II, s. 2031, præmis 216.

47. Den første betingelse i Altmark-dommen vedrører definitionen af en opgave af almindelig økonomisk interesse. Dette krav falder sammen med kravet i EØS-aftalens artikel 59, stk. 2 ⁽¹⁾. Det følger af EØS-aftalens artikel 59, stk. 2, at virksomheder, der har fået overdraget at udføre tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, har fået overdraget en »særlig opgave« ⁽²⁾. Generelt indebærer overdragelsen af en »særlig offentlig tjeneste« udbud af tjenester, som en virksomhed på rent forretningsmæssigt grundlag ikke ville påtage sig i samme omfang eller på samme vilkår ⁽³⁾. EFTA-staterne eller EØS-aftalen kan knytte særlige betingelser til sådanne tjenester med henvisning til kriteriet om en almindelig økonomisk interesse.
48. Tilsynsmyndigheden mener således ikke, det ville være passende at knytte særlige forpligtelser til offentlig tjeneste til en aktivitet, som allerede udbydes, eller som kan udbydes på tilfredsstillende vis og på vilkår, herunder hvad angår pris, objektive kvalitetskrav, kontinuitet og adgang til tjenesten, der er i overensstemmelse med den offentlige interesse, således som defineret af staten, af virksomheder, der driver forretning på normale markedsvilkår ⁽⁴⁾. Hvad angår spørgsmålet om, hvorvidt en tjeneste kan leveres af markedet, er Tilsynsmyndighedens vurdering begrænset til en kontrol af, om EFTA-staten har foretaget en åbenlys fejl.
49. Et vigtigt eksempel på dette princip er bredbåndssektoren, hvor Tilsynsmyndigheden allerede har givet klare retningslinjer for, hvilke aktivitetstyper der kan betragtes som tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse. I særdeleshed mener Tilsynsmyndigheden, at i områder, hvor private investorer allerede har investeret i bredbåndsinfrastruktur (eller er ved yderligere at udvide deres infrastruktur) og allerede leverer konkurrencedygtige bredbåndstjenester med passende dækning, bør etablering af parallel bredbåndsinfrastruktur ikke betragtes som en tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse. Hvis investorer imidlertid ikke kan levere passende bredbåndsdækning, kan der på visse betingelser ydes kompensation til en tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse ⁽⁵⁾.
50. Tilsynsmyndigheden mener også, at tjenesteydelser, der defineres som tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, skal henvende sig til borgerne eller være i hele samfundets interesse.

3.3 Overdragelsesakt

51. For at EØS-aftalens artikel 59, stk. 2, kan finde anvendelse, skal driften af en tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse være overdraget til en eller flere virksomheder. De pågældende virksomheder skal derfor af staten have fået overdraget en særlig opgave ⁽⁶⁾. Ifølge den første betingelse i Altmark-dommen skal virksomheden faktisk være pålagt en forpligtelse til offentlig tjeneste. For at overholde retspraksis fra Altmark-sagen er det således nødvendigt med en overdragelsesakt, der fastsætter de pågældende virksomheders og myndighedens respektive forpligtelser.
52. Den offentlige opgave skal overdrages gennem en akt, der afhængigt af, hvilken EFTA-stat det drejer sig om, kan tage form af et lovgivningsmæssigt eller administrativt instrument eller en kontrakt. Opgaven kan også overdrages ved flere akter. På grundlag af Kommissionens og Tilsynsmyndighedens tilgang i sådanne sager skal akten eller akterne som minimum fastlægge:
- a) indholdet og varigheden af forpligtelserne til offentlig tjeneste
 - b) virksomheden og eventuelt det omhandlede geografiske område
 - c) eventuelle eksklusive eller særlige rettigheder, som den omhandlede myndighed overdrager til virksomheden
 - d) parametrene for beregning, kontrol og revision af kompensationen, og
 - e) de foranstaltninger, der er truffet for at undgå og sikre tilbagebetaling af en eventuel overkompensation.

⁽¹⁾ Sag T-289/03, *British United Provident Association Ltd (BUPA) mod Kommissionen*, Sml. 2008 II, s. 81, præmis 171 og 224.

⁽²⁾ Se bl.a. sag C-127/73, *BRT mod SABAM*, Sml. 1974, s. 313.

⁽³⁾ Se bl.a. artikel 2 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1370/2007 af 23.10.2007 om offentlig personbefordring med jernbane og ad vej og om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 1191/69 og (EØF) nr. 1107/70 (EUT L 315 af 3.12.2007, s. 1).

⁽⁴⁾ Sag C-205/99, *Analir*, Sml. 2001 I, s. 1271, præmis 71.

⁽⁵⁾ For yderligere oplysninger henvises til punkt 24-30 i statsstøttereaktionslinjernes kapitel om anvendelse af statsstøttereglerne i forbindelse med hurtigt etablering af bredbåndsnet (er endnu ikke offentliggjort i EUT).

⁽⁶⁾ Se bl.a. sag C-127/73, *BRT mod SABAM*, Sml. 1974, s. 313.

53. Det forhold, at tjenesteleverandøren er tilknyttet den proces, hvorved tjenesteydelsen af almindelig økonomisk interesse overdrages, betyder ikke, at denne opgave ikke udspringer af en offentlig myndighedsakt, og det samme gælder, når overdragelsesakten oprettes på tjenesteleverandørens anmodning⁽¹⁾. I nogle nationale systemer er det ikke usædvanligt, at myndighederne finansierer tjenester, som leverandøren selv har udviklet og foreslået. Den nationale myndighed skal imidlertid tage stilling til, om den kan godkende leverandørens forslag, før den yder kompensation. De bestemmelser, der er obligatoriske i overdragelsesakten, indføres direkte i den beslutning, der godkender tjenesteleverandørens forslag, eller anføres i et separat retligt bindende dokument, f.eks. en kontrakt med tjenesteleverandøren.

3.4 Parametre for kompensation

54. De parametre, der danner udgangspunkt for beregning af kompensationen, skal være fastsat på forhånd på en objektiv og gennemsigtig måde for at sikre, at de ikke medfører en økonomisk fordel, der kunne begunstige den støttemodtagende virksomhed i forhold til konkurrerende virksomheder.
55. Behovet for på forhånd at fastsætte parametre for kompensationen betyder ikke, at kompensationen skal beregnes på basis af en bestemt formel (f.eks. en bestemt pris pr. dag, pr. måltid, pr. passager eller pr. antal brugere). Det afgørende er, at det fra starten er klart, hvordan kompensationen beregnes.
56. Når myndigheden beslutter at yde kompensation for alle leverandørens udgiftsposter, skal det fra begyndelsen bestemmes, hvordan disse poster fastsættes og beregnes. Kun de udgifter, der er direkte knyttet til udbud af den pågældende tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse, kan komme i betragtning i den henseende. Alle virksomhedens indtægter i forbindelse med udbuddet af den pågældende tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse skal fratrækkes.
57. Når virksomheden tilbydes en rimelig fortjeneste i forbindelse med kompensationen, skal overdragelsesakten også fastslå kriterierne for beregning af denne fortjeneste.
58. Når der er foreskrevet en revision af kompensationen i løbet af overdragelsesperioden, skal overdragelsesakten præcisere retningslinjerne for revisionen og de eventuelle virkninger, den kan få for den samlede kompensation.
59. Hvis tjenesteydelsen af almindelig økonomisk interesse overdrages efter en udbudsprocedure, skal metoden for beregning af kompensationen indgå i de oplysninger, der formidles til alle de virksomheder, som ønsker at deltage i proceduren.

3.5 Ingen overkompensation

60. Ifølge den tredje betingelse i *Altmark*-dommen må kompensationen ikke overstige, hvad der er nødvendigt for helt eller delvist at dække de udgifter, der er afholdt ved opfyldelsen af forpligtelserne til offentlig tjeneste, idet der skal tages hensyn til hermed forbundne indtægter såvel som til en rimelig fortjeneste. Enhver mekanisme vedrørende valg af tjenesteleverandør skal derfor fastlægges på en sådan måde, at kompensationen beregnes på basis af disse elementer.
61. Ved rimelig fortjeneste forstås den forrentning af kapitalen⁽²⁾ i hele overdragelsesperioden, som en gennemsnitsvirksomhed betinger sig, hvis den skal udføre en given tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse, under hensyntagen til virksomhedens risiko. Risikoniveauet afhænger af den pågældende sektor, tjenesteydelsens art og kompensationsmekanismen. Forrentningen bør så vidt muligt beregnes ud fra forrentningen af kapitalen i forbindelse med lignende former for kontrakter om offentlig tjeneste på konkurrencevilkår (f.eks. kontrakter, der tildeles ved offentlig udbud). I sektorer, hvor der ikke findes nogen virksomhed, der kan sammenlignes med den, der har fået overdraget at udføre tjenesteydelsen af almindelig økonomisk interesse, kan der henvises til sammenlignelige virksomheder i andre kontraherende stater eller om nødvendigt i andre sektorer, forudsat at der tages hensyn til de særlige forhold, der gør sig gældende i hver sektor. Ved fastlæggelsen af, hvad der udgør en rimelig fortjeneste, kan EFTA-staterne indføre incitamentsbaserede kriterier, bl.a. vedrørende kvaliteten af den udbudte tjeneste og produktivitetsgevinster. Der må ikke opnås produktivtetsgevinster på bekostning af kvaliteten af den udbudte tjeneste.

⁽¹⁾ Sag T-17/02, *Fred Olsen*, præmis 188.

⁽²⁾ Forrentning af kapitalen er her den interne rente af den investerede kapital, som virksomheden tjener i projektets løbetid, dvs. den interne rente af kontraktens pengestrømme.

3.6 Valg af leverandør

62. Ifølge den fjerde betingelse i *Altmark*-dommen skal den tilbudte kompensation enten være et resultat af en offentlig udbudsprocedure, som giver mulighed for at udvælge den leverandør, der kan levere de pågældende ydelser til de laveste omkostninger for samfundet, eller fastsættes med udgangspunkt i en gennemsnitsvirksomhed, der er veldrevet og tilstrækkelig udstyret med de nødvendige midler.

3.6.1 Kompensationens størrelse, når tjenesteydelsen af almindelig økonomisk interesse tildeles inden for rammerne af en passende udbudsprocedure

63. Den enkleste måde, hvorpå offentlige myndigheder kan opfylde den fjerde betingelse i *Altmark*-dommen, er at gennemføre en åben, gennemsigtig og ikke-diskriminerende udbudsprocedure i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/17/EF af 31. marts 2004 om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af kontrakter inden for vand- og energiforsyning, transport samt posttjenester⁽¹⁾ og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/18/EF af 31. marts 2004 om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige vareindkøbskontrakter, offentlige tjenesteydelseskontrakter og offentlige bygge- og anlægskontrakter⁽²⁾ som forklaret nedenfor. Som nævnt i punkt 5 er gennemførelse af en offentlig udbudsprocedure ofte obligatorisk ifølge de eksisterende EØS-regler.
64. Også i de tilfælde, hvor en åben, gennemsigtig og ikke-diskriminerende offentlig udbudsprocedure ikke er et retligt krav, kan det være en hensigtsmæssig metode til at sammenligne forskellige potentielle tilbud og fastsætte kompensationen, så statsstøtte undgås.
65. Ifølge Domstolens retspraksis udelukker udbudsproceduren kun tilstedeværelse af statsstøtte, når den giver mulighed for at vælge den leverandør, der er i stand til at levere tjenesten »til de laveste omkostninger for samfundet«.
66. Hvad angår udbuddets karakteristika, er en offentlig⁽³⁾ procedure i overensstemmelse med kravene i de offentlige udbudsregler acceptabel, men en begrænset⁽⁴⁾ procedure kan også opfylde den fjerde betingelse i *Altmark*-dommen, medmindre interesserede aktører forhindres i at afgive bud uden en gyldig grund. På den anden side giver en konkurrencepræget dialog⁽⁵⁾ eller proceduren med forhandling efter forudgående udbudsbekendtgørelse⁽⁶⁾ den ordregivende myndighed store skønsmålinger og kan begrænse interesserede aktørers deltagelse. De kan derfor kun anses for at være tilstrækkelige til at opfylde den fjerde betingelse i *Altmark*-dommen i særlige tilfælde. Proceduren med forhandling uden forudgående udbudsbekendtgørelse⁽⁷⁾ kan ikke sikre, at proceduren fører til valg af den tilbudsgiver, der kan levere de omhandlede tjenester til de laveste omkostninger for samfundet.
67. Tildelingskriteriet »laveste pris«⁽⁸⁾ opfylder klart den fjerde betingelse i *Altmark*-dommen. Kriteriet om »det økonomisk mest fordelagtige tilbud«⁽⁹⁾ er ligeledes tilstrækkeligt, forudsat at tildelingskriterierne, herunder miljømæssige⁽¹⁰⁾ eller sociale kriterier, har tæt tilknytning til den omhandlede tjeneste og giver mulighed for at vælge det økonomisk mest fordelagtige tilbud, der matcher markedsværdien⁽¹¹⁾. I sådanne tilfælde kan en tilbagebetalingsklausul være hensigtsmæssig for på forhånd at undgå overkompensation. Den ordregivende myndighed har mulighed for i tildelingsafgørelsen at fastsætte kvalitative standarder, som alle økonomiske aktører skal opfylde, eller tage hensyn til kvalitative aspekter i relation til de forskellige tilbud.

⁽¹⁾ EUT L 134 af 30.4.2004, s. 114, indarbejdet under punkt 4 i bilag XVI til EØS-aftalen.

⁽²⁾ EUT L 134 af 30.4.2004, s. 1, indarbejdet under punkt 2 i bilag XVI til EØS-aftalen.

⁽³⁾ Artikel 1, stk. 11, litra a), i direktiv 2004/18/EF, artikel 1, stk. 9, litra a), i direktiv 2004/17/EF.

⁽⁴⁾ Artikel 1, stk. 11, litra b), i direktiv 2004/18/EF, artikel 1, stk. 9, litra b), i direktiv 2004/17/EF.

⁽⁵⁾ Artikel 29 i direktiv 2004/18/EF.

⁽⁶⁾ Artikel 30 i direktiv 2004/18/EF, artikel 1, stk. 9, litra a), i direktiv 2004/17/EF.

⁽⁷⁾ Artikel 31 i direktiv 2004/18/EF. Se også artikel 40, stk. 3, i direktiv 2004/17/EF.

⁽⁸⁾ Artikel 53, stk. 1, litra b), i direktiv 2004/18/EF, artikel 55, stk. 1, litra b), i direktiv 2004/17/EF.

⁽⁹⁾ Artikel 53, stk. 1, litra a), i direktiv 2004/18/EF, artikel 55, stk. 1, litra a), i direktiv 2004/17/EF. Sag 31/87, *Beentjes*, Sml. 1988, s. 4635 og sag C-225/98, *Kommissionen mod Frankrig*, Sml. 2000 I, s. 7445. Sag C-19/00, *SIAC Construction*, Sml. 2001 I, s. 7725.

⁽¹⁰⁾ Se f.eks. en ny udgave af »Buying Green! A Handbook on Green public procurement«, som findes på: http://ec.europa.eu/environment/gpp/buying_handbook_en.htm

⁽¹¹⁾ Sagt med andre ord bør kriterierne defineres således, at der sikres en effektiv konkurrence, der reducerer fordelene for den tilbudsgiver, der får tildelt kontrakten.

68. Endelig kan der være situationer, hvor en udbudsprocedure ikke kan sikre de laveste omkostninger for samfundet, da den ikke indebærer en tilstrækkelig åben og egentlig konkurrence. Det kan f.eks. være tilfældet på grund af den omhandlede tjenestes særlige karakteristika, eksisterende intellektuelle ejendomsrettigheder eller nødvendig infrastruktur ejet af en bestemt tjenesteleverandør. På samme måde kan en tilbudsgiver i de tilfælde, hvor der kun indkommer ét tilbud, ikke formodes at sikre, at proceduren fører til de laveste omkostninger for samfundet.

3.6.2 Kompensationens størrelse, når tjenesteydelsen af almindelig økonomisk interesse ikke tildeles inden for rammerne af en passende udbudsprocedure

69. Når der findes en generelt accepteret godtgørelse på markedet for en given tjeneste, er denne markedsgodtgørelse den bedste referenceværdi med henblik på at fastsætte kompensationen i mangel af udbud⁽¹⁾.

70. Når der ikke findes en sådan godtgørelse på markedet, skal kompensationen fastsættes på grundlag af en analyse af de omkostninger, som en gennemsnitsvirksomhed, der er veldrevet og tilstrækkeligt udstyret med materielle midler til at kunne opfylde de stillede krav til den offentlige tjeneste, ville have ved at opfylde forpligtelserne under hensyntagen til de hermed forbundne indtægter og til en rimelig fortjeneste ved opfyldelsen af forpligtelserne. Målet er at sikre, at en ineffektiv virksomheds høje omkostninger ikke anvendes som referenceværdi.

71. Hvad angår begrebet »veldrevet virksomhed«, bør EFTA-staterne i mangel af en officiel definition anvende objektive kriterier, der i økonomisk henseende er repræsentative for en tilfredsstillende drift. Tilsynsmyndigheden mener ikke, at det forhold, at en virksomhed er overskudsgivende, er et tilstrækkeligt kriterium til at karakterisere den som »veldrevet«. Der skal også tages hensyn til det forhold, at virksomheders økonomiske resultater, navnlig i de sektorer, der er mest berørt af tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, kan være stærkt påvirket af deres markedsstyrke eller af de gældende sektorregler.

72. Tilsynsmyndigheden mener, at begrebet »veldrevet virksomhed« er ensbetydende med, at de gældende nationale eller internationale regnskabsstandarder overholdes. EFTA-staterne kan bl.a. basere deres analyse på analytiske nøgletal for produktiviteten (som f.eks. omsætning/indskudt kapital, samlede omkostninger/omsætning, omsætning/ansat, merværdi/ansat eller personaleomkostninger/merværdi). EFTA-staterne kan også bruge analytiske nøgletal til at måle kvaliteten af den udbudte tjeneste i forhold til brugerforventninger. En virksomhed, der har fået overdraget at levere en tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse, som ikke opfylder de kvalitative kriterier fastsat af den omhandlede EFTA-stat, er ikke en veldrevet virksomhed, selv om dens omkostninger er lave.

73. Virksomheder, hvor disse analytiske nøgletal viser en effektiv drift, kan betragtes som repræsentative gennemsnitsvirksomheder. Analysen og sammenligningen af omkostningsstrukturerne skal imidlertid tage hensyn til den omhandlede virksomheds størrelse og det forhold, at der i visse sektorer eksisterer virksomheder med meget forskellige omkostningsstrukturer side om side.

74. Henvisning til omkostningerne for en »gennemsnitsvirksomhed« i en given sektor betyder, at der findes et tilstrækkeligt antal virksomheder, hvis omkostninger kan tages i betragtning. Disse virksomheder kan være beliggende i den samme EFTA-stat eller i en anden kontraherende stat. Tilsynsmyndigheden mener imidlertid ikke, at der kan henvises til omkostninger for en virksomhed, som har en monopolstilling eller modtager offentlig kompensation på betingelser, der ikke er i overensstemmelse med EØS-retten, da omkostningsniveauet i begge tilfælde kan være højere end normalt. De omkostninger, der skal tages i betragtning, er alle omkostningerne i forbindelse med tjenesteydelsen af almindelig økonomisk interesse, dvs. de direkte omkostninger, der er nødvendige for at levere tjenesteydelsen af almindelig økonomisk interesse, og et passende bidrag til de indirekte omkostninger i forbindelse med både tjenesteydelsen af almindelig økonomisk interesse og andre aktiviteter.

⁽¹⁾ Se f.eks. Kommissionens beslutning i sag C 49/2006 – Italien – om den statsstøtte, som Italien har betalt Poste Italiane som godtgørelse for salget af postsparebeviser, EUT L 189 af 21.7.2009, s. 3.

-
75. Hvis EFTA-staten kan godtgøre, at omkostningsstrukturen for den virksomhed, der har fået overdraget at levere en tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse, svarer til den gennemsnitlige omkostningsstruktur for effektive og sammenlignelige virksomheder i den omhandlede sektor, vil en kompensation, der giver virksomheden mulighed for at dække sine omkostninger, herunder opnå en rimelig fortjeneste, være i overensstemmelse med den fjerde betingelse i *Altmark*-dommen.
76. Ved udtrykket »virksomhed, der er tilstrækkeligt udstyret med materielle midler« forstås en virksomhed, der råder over de nødvendige ressourcer til umiddelbart at opfylde de forpligtelser til offentlig tjeneste, der påhviler den virksomhed, der overdrages driften af tjenesteydelsen af almindelig økonomisk interesse.
77. Ved »rimelig fortjeneste« forstås den forrentning af kapitalen ⁽¹⁾, som en gennemsnitsvirksomhed betinger sig, uanset om den skal levere den givne tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse i hele overdragelsesperioden, under hensyntagen til risikoniveauet, jf. afsnit 3.5.
-

⁽¹⁾ Forrentning af kapitalen er her den interne rente af den investerede kapital, som virksomheden tjener i projektets løbetid, dvs. den interne rente af kontraktens pengestrømme.

BILAG II

DEL VI: REGLER FOR KOMPENSATION FOR OFFENTLIG TJENESTE, STATSEJERSKAB AF VIRKSOMHEDER OG STØTTE TIL OFFENTLIGE VIRKSOMHEDER**Rammebestemmelser for statsstøtte i form af kompensation for offentlig tjeneste ⁽¹⁾****1. Formål og anvendelsesområde**

1. Finansiell støtte fra offentlige myndigheder kan være nødvendig, for at visse tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse kan udføres ud fra sådanne principper og på sådanne vilkår, at de kan tjene deres formål, nemlig hvis indtægterne fra tjenesteydelsen ikke dækker de omkostninger, der er forbundet med forpligtelsen til offentlig tjeneste.
2. Det følger af EU-Domstolens retspraksis ⁽²⁾, at kompensation for offentlig tjeneste ikke udgør statsstøtte efter EØS-aftalens artikel 61, stk. 1, hvis den offentlige tjeneste opfylder visse betingelser ⁽³⁾. Hvis disse betingelser er opfyldt, finder artikel 1 i del I af protokol 3 til aftalen mellem EFTA-staterne om oprettelse af en tilsynsmyndighed og en domstol (herefter benævnt »tilsyns- og domstolsaftalen«) ikke anvendelse.
3. I fald kompensationen for offentlig tjeneste ikke opfylder disse betingelser, og de almindelige betingelser for anvendelse af EØS-aftalens artikel 61, stk. 1, er opfyldt, udgør sådanne kompensationer derimod statsstøtte, der er omfattet af EØS-aftalens artikel 59 og 61 og artikel 1 i del I af protokol 3 til tilsyns- og domstolsaftalen.
4. EFTA-Tilsynsmyndighedens (herefter benævnt »Tilsynsmyndigheden«) har i kapitlet om anvendelsen af statsstøttereglerne på kompensation for tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse ⁽⁴⁾ præciseret betingelserne for, hvornår kompensation for offentlig tjeneste skal anses for statsstøtte. Kommissionen vil desuden i sin forordning om anvendelse af artikel 107 og 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på de minimis-støtte til virksomheder, der udfører tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse ⁽⁵⁾ (disse artikler vil blive indarbejdet i EØS-aftalen) fastsætte, hvilke betingelser der skal være opfyldt, for at mindre kompensationsbeløb for udførelse af tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse ikke bør anses for at påvirke samhandelen mellem EØS-staterne og/eller fordreje eller true med at fordreje konkurrencevilkårene. I så fald er kompensationen ikke dækket af EØS-aftalens artikel 61, stk. 1, og er derfor ikke omfattet af anmeldelsesproceduren i artikel 1, stk. 3, i del I af protokol 3 til tilsyns- og domstolsaftalen.
5. Ved vurderingen af, om statsstøtte til tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse er forenelig, er retsgrundlaget EØS-aftalens artikel 59, stk. 2. Heri præciseres det, at virksomheder, der har fået overdraget at udføre tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, eller som har karakter af fiskale monopoler, er underkastet EØS-aftalens bestemmelser, navnlig konkurrencereglerne. EØS-aftalens artikel 59, stk. 2, åbner dog mulighed for at gøre en undtagelse fra EØS-aftalens bestemmelser, i det omfang anvendelsen af konkurrencereglerne retligt eller faktisk hindrer opfyldelsen af de overdragne opgaver. Det er en forudsætning for, at denne undtagelse kan anvendes, at udviklingen i samhandelen ikke påvirkes i en sådan grad, at det strider mod de kontraherende staters interesse.

⁽¹⁾ Dette kapitel svarer til Den Europæiske Unions rammebestemmelser for statsstøtte i form af kompensation for offentlig tjeneste (2011) (EUT C 8 af 11.1.2012, s. 15).

⁽²⁾ Domme i sag C-280/00, *Altmark Trans GmbH og Regierungspräsident Magdeburg mod Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH* (»Altmark«), Sml. 2003 I, s. 7747, og forenede sager C-34/01-C-38/01, *Enirisorse SpA mod Ministero delle Finanze*, Sml. 2003 I, s. 14243.

⁽³⁾ I *Altmark*-dommen statuerede Domstolen, at kompensation for offentlig tjeneste ikke udgør statsstøtte, hvis følgende fire betingelser alle er opfyldt. For det første skal den modtagende virksomhed faktisk være pålagt at opfylde forpligtelser til offentlig tjeneste, og disse forpligtelser skal være klart defineret. For det andet skal de parametre, der danner grundlag for beregningen af kompensationen, være fastlagt på forhånd på en objektiv og gennemskelig måde. For det tredje må kompensationen ikke overstige, hvad der er nødvendigt for helt eller delvis at dække de udgifter, der er afholdt ved opfyldelsen af forpligtelserne til offentlig tjeneste, idet der skal tages hensyn til de hermed forbundne indtægter og til en rimelig fortjeneste ved opfyldelsen af forpligtelserne. Endelig gælder der, at når udvælgelsen af den virksomhed, der skal have overdraget en forpligtelse til offentlig tjeneste, i et konkret tilfælde ikke gennemføres inden for rammerne af en offentlig indkøbsprocedure, som giver mulighed for at udvælge den tilbudsgiver, der kan levere de pågældende ydelser til de laveste omkostninger for samfundet, skal størrelsen af den nødvendige kompensation fastlægges på grundlag af en analyse af de omkostninger, som en gennemsnitsvirksomhed, der er veldrevet og har det rette udstyr til at kunne opfylde de stillede krav til den offentlige tjeneste, ville have ved at opfylde forpligtelserne.

⁽⁴⁾ Vedtaget samtidig med disse rammebestemmelser.

⁽⁵⁾ Et udkast til forordningen er offentliggjort i EUT C 8 af 11.1.2012, s. 23.

6. Når der er sket indarbejdelse i EØS-aftalen af Kommissionens afgørelse 2012/21/EU om anvendelse af bestemmelserne i artikel 106, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på statsstøtte i form af kompensation for offentlig tjeneste ydet til visse virksomheder, der har fået overdraget at udføre tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse (herefter benævnt »afgørelse 2012/21/EU«) ⁽¹⁾, vil denne afgørelse fastsætte, hvilke betingelser der skal være opfyldt, for at visse kompensationer for offentlig tjeneste udgør statsstøtte, der er forenelig med det indre marked, jf. EØS-aftalens artikel 59, stk. 2, og er fritaget fra pligten for forudgående anmeldelse, jf. artikel 1, stk. 3, i del I i protokol 3 til tilsyns- og domstolsaftalen ⁽²⁾.
7. Principperne i disse rammebestemmelser vedrører kompensation for offentlige tjenester, men kun hvis der er tale om statsstøtte, der ikke er omfattet af afgørelse 2012/21/EU. Kompensation er i så fald underlagt anmeldelsespligten efter artikel 1, stk. 3, i del I i protokol 3 til tilsyns- og domstolsaftalen. I disse rammebestemmelser er det præciseret, hvilke betingelser der skal være opfyldt, for at en sådan statsstøtte er forenelig med det indre marked i henhold til EØS-aftalens artikel 59, stk. 2. Den erstatter kapitlet i Tilsynsmyndighedens retningslinjer om statsstøtte i form af kompensation for offentlig tjeneste ⁽³⁾.
8. Principperne i disse rammebestemmelser finder anvendelse på kompensation for offentlig tjeneste inden for luft- og søtransport, med forbehold af strengere bestemmelser i EØS-lovgivningen for bestemte sektorer. De finder ikke anvendelse på landtransportsektoren eller public service-radio og -tv, der er omfattet af kapitlet i Tilsynsmyndighedens retningslinjer om statsstøttereglerne anvendelse på public service-radio og -tv ⁽⁴⁾.
9. Statsstøtte til kriseramte leverandører af tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse vurderes i henhold til kapitlet i Tilsynsmyndighedens retningslinjer om statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder ⁽⁵⁾.
10. Principperne i disse rammebestemmelser finder anvendelse med forbehold af:
- a) kravene i EØS-retten om konkurrence (særlig EØS-aftalens artikel 53 og 54)
 - b) kravene i EØS-retten om offentlige indkøb
 - c) bestemmelserne i Kommissionens direktiv 2006/111/EF af 16. november 2006 om gennemsækeligheden af de økonomiske forbindelser mellem medlemsstaterne og de offentlige virksomheder og om den finansielle gennemsækelighed i bestemte virksomheder ⁽⁶⁾
 - d) andre krav, der fremgår af EØS-aftalen eller EØS-lovgivningen for bestemte sektorer.

2. Betingelser for, at kompensation for offentlig tjeneste, som udgør statsstøtte, kan betragtes som forenelig

2.1. Generelle bestemmelser

11. På det indre markedes nuværende udviklingsstade kan statsstøtte, der ikke er omfattet af afgørelse 2012/21/EU, erklæres for forenelig med EØS-aftalens artikel 59, stk. 2, hvis den er nødvendig for udførelsen af den pågældende tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse og ikke påvirker udviklingen i samhandelen på en måde, der er i strid med EØS' interesse. Den balance, som dette er udtryk for, kræver, at de i afsnit 2.2.-2.10 fastsatte betingelser er opfyldt.

⁽¹⁾ EUT L 7 af 11.1.2012, s. 3.

⁽²⁾ Indtil afgørelse 2012/21/EU er indarbejdet i EØS-aftalen, vil denne støtte, medmindre den er fritaget fra anmeldelsespligt på grundlag af kommissionsbeslutning 2005/842/EF af 28.11.2005 om anvendelsen af EF-traktatens artikel 86, stk. 2, på statsstøtte i form af kompensation for offentlig tjeneste til visse virksomheder, der har fået overdraget at udføre tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse (denne artikel er indarbejdet under punkt 1h i bilag XV til EØS-aftalen), være underkastet den almindelige anmeldelsespligt, jf. artikel 1, stk. 3, i del I i protokol 3 til tilsyns- og domstolsaftalen.

⁽³⁾ EUT L 109 af 26.4.2007, s. 44, og EØS-tillæg nr. 20 af 26.4.2007, s. 1.

⁽⁴⁾ Endnu ikke offentliggjort i EUT eller EØS-tillægget.

⁽⁵⁾ EUT L 97 af 15.4.2005, s. 41, og EØS-tillæg nr. 18 af 15.4.2005, s. 1.

⁽⁶⁾ EUT L 318 af 17.11.2006, s. 17. Indarbejdet under punkt 1a i bilag XV til EØS-aftalen.

2.2. *Ægte tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse efter EØS-aftalens artikel 59*

12. Støtten bevilges til at udføre tjenesteydelser, der reelt er af almindelig økonomisk interesse og falder inden for definitionen i EØS-aftalens artikel 59, stk. 2.

13. Tilsynsmyndigheden har i sine retningslinjer for anvendelsen af EU's statsstøtteregler på kompensation for tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse beskrevet, hvilke krav der skal være opfyldt, for at en tjenesteydelse overholder definitionen af tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse. EFTA-staterne kan f.eks. ikke forbinde tjenesteydelser med særlige public service-forpligtelser, hvis de allerede udføres eller kan udføres tilfredsstillende og på vilkår, der ifølge statens definitioner er i overensstemmelse med den offentlige interesse med hensyn til pris, objektive kvalitetskendtegn, kontinuitet og tilgængelighed, af virksomheder, der drives på markedsvilkår. Med hensyn til spørgsmålet, om markedet kan levere en tjenesteydelse, begrænser Tilsynsmyndighedens undersøgelse sig til at kontrollere, om EFTA-statens definition påviseligt er fejlagtig, medmindre EØS-lovgivningens bestemmelser indeholder en strengere standard.

14. Med henblik på anvendelsen af principperne i disse rammebestemmelser bør EFTA-staterne vise, at de har taget et rimeligt hensyn til behovet for offentlige tjenester ved at høre offentligheden eller anvende andre passende instrumenter med henblik på at tage hensyn til brugeres og leverandørers interesser. Det gælder ikke, når det er klart, at en ny høring ikke vil medføre nogen merværdi i forhold til en tidligere høring.

2.3. *En overdragelsesakt, der præciserer forpligtelserne til offentlig tjeneste og principperne for beregning af kompensationen*

15. Ansvar for udførelsen af tjenesteydelsen af almindelig økonomisk interesse skal være overdraget virksomheden ved en eller flere akter, hvis form den enkelte EFTA-stat kan fastlægge. Ved EFTA-stat forstås centraladministration, regionale eller lokale myndigheder.

16. Denne eller disse akter skal bl.a. indeholde:

- a) indholdet og varigheden af forpligtelserne til offentlig tjeneste
- b) den involverede virksomhed og i givet fald det omfattede geografiske område
- c) arten af eventuelle særlige rettigheder eller enerettigheder, som den bevilgende myndighed har indrømmet virksomheden
- d) en beskrivelse af kompensationsmekanismen og parametrene for beregning, kontrol og revision af kompensationen, og
- e) de foranstaltninger, der er truffet for at undgå og sikre tilbagebetaling af en eventuel overkompensation.

2.4. *Overdragelsesaktens gyldighedsperiode*

17. Overdragelsesaktens gyldighedsperiode bør kunne begrundes ud fra objektive kriterier som behovet for at afskrive ikke-overdragelige faste aktiver. I princippet bør varigheden ikke overstige det tidsrum, der kræves for at afskrive de vigtigste af de aktiver, som er nødvendige for at udføre tjenesteydelsen af almindelig økonomisk interesse.

2.5. *Overholdelse af direktiv 2006/111/EF*

18. Støtte vil kun blive betragtet som forenelig med det indre marked, jf. EØS-aftalens artikel 59, stk. 2, i de tilfælde, hvor direktiv 2006/111/EF er gældende, og virksomheden overholder direktivet ⁽¹⁾. Støtte, der ikke overholder dette direktiv, anses for at påvirke udviklingen af samhandelen i et sådant omfang, at det strider mod EØS' interesse efter EØS-aftalens artikel 59, stk. 2.

2.6. *Overholdelse af EØS' udbudsregler*

19. Støtte anses kun for forenelig med det indre marked efter EØS-aftalens artikel 59, stk. 2, hvis den ansvarlige myndighed, når den overdrager den pågældende virksomhed at udføre tjenesteydelsen, overholder eller forpligter sig til at overholde gældende EØS-udbudsregler. Herunder skal den overholde gældende krav til gennemsigtighed, ligebehandling og ikke-forskelsbehandling, der direkte fremgår af EØS-aftalen og den afledte EØS-ret, der måtte finde anvendelse. Støtte, der ikke overholder disse regler og krav, anses for at påvirke udviklingen af samhandelen i et sådant omfang, at det strider mod EØS' interesser efter EØS-aftalens artikel 59, stk. 2.

2.7. *Ligebehandling*

20. Hvis en myndighed overdrager flere virksomheder at udføre samme tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse, bør kompensationen beregnes på grundlag af samme metode for alle virksomheder.

2.8. *Kompensationens størrelse*

21. Kompensationen må ikke overstige, hvad der er nødvendigt til at dække de nettoomkostninger ⁽²⁾, der er forbundet med at opfylde forpligtelserne til offentlig tjeneste, herunder en rimelig fortjeneste.

22. Kompensationen beregnes på grundlag af enten forventede omkostninger og indtægter eller faktiske omkostninger og indtægter eller en kombination heraf, alt afhængigt af hvilke effektivitetsincitament EFTA-staterne i overensstemmelse med punkt 40 og 41 som udgangspunkt ønsker at skabe.

23. Hvis kompensationen helt eller delvis beregnes på grundlag af de forventede omkostninger og indtægter, skal omkostninger og indtægter fremgå af overdragelsesakten. De skal bygge på plausible og observerbare parametre for det økonomiske klima, som tjenesteydelserne af almindelig økonomisk interesse udføres i. De fastsættes om nødvendigt under hensyntagen til ekspertudtalelser fra tilsynsmyndigheder eller andre enheder, som er uafhængige i forhold til virksomheden. EFTA-staterne skal angive, hvilke kilder de bygger disse forventninger på ⁽³⁾. Omkostningsoverslaget skal afspejle de effektivitetsgevinster, som leverandøren af tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse forventes at opnå i hele overdragelsesaktens gyldighedsperiode.

Nettoomkostninger ved forpligtelserne til offentlig tjeneste

24. Ved beregningen af, hvilke nettoomkostninger der er nødvendige eller forventes at være nødvendige for at kunne opfylde forpligtelserne til offentlig tjeneste, bør »net avoided cost«-metoden anvendes, hvis det kræves af EØS-lovgivningen eller den nationale lovgivning, og så vidt det er muligt i andre tilfælde.

⁽¹⁾ Direktiv 2006/111/EF om gennemsigtigheden af de økonomiske forbindelser mellem medlemsstaterne og de offentlige virksomheder og om den finansielle gennemsigtighed i bestemte virksomheder. Indarbejdet under punkt 1a i bilag XV til EØS-aftalen.

⁽²⁾ Ved nettoomkostninger forstås i den henseende nettoomkostninger som beskrevet i punkt 25 eller omkostninger minus indtægter, hvis »net avoided cost«-metoden ikke kan anvendes.

⁽³⁾ Offentlige informationskilder, størrelsen af de omkostninger, leverandøren af tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse tidligere har haft, størrelsen af konkurrenters omkostninger, forretningsplaner, indberetninger fra erhvervslivet osv.

»Net avoided cost«-metoden

25. Ud fra net avoided cost-metoden beregnes de nettoomkostninger, som er nødvendige, eller som forventes at være nødvendige, for at leverandøren kan opfylde forpligtelsen til offentlig tjeneste, som forskellen mellem leverandørens nettoomkostninger ved forpligtelsen til offentlig tjeneste og de nettoomkostninger eller den nettofortjeneste, samme leverandør ville have haft uden forpligtelsen. Det er vigtigt, at de omkostninger, leverandøren af tjenesteydelsen må forventes at undgå, og de indtægter, han må forventes ikke at opnå, ved ikke at være forpligtet til offentlig tjeneste, beregnes korrekt. Der tages ved beregningen af nettoomkostningerne højde for de fordele, herunder så vidt muligt immaterielle fordele, som leverandøren af tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse nyder.
26. Bilag IV til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/22/EF af 7. marts 2002 om forsyningspligt og brugerrettigheder i forbindelse med elektroniske kommunikationsnet og -tjenester ⁽¹⁾ og bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/67/EF af 15. december 1997 om fælles regler for udvikling af Fællesskabets indre marked for posttjenester og forbedring af disse tjenesters kvalitet ⁽²⁾ indeholder nærmere retningslinjer for, hvordan net avoided cost-metoden skal anvendes.
27. Skønt Tilsynsmyndigheden betragter net avoided cost-metoden som den nøjagtigste til at beregne omkostningerne ved forpligtelser til offentlig tjeneste, kan der være tilfælde, hvor det ikke er muligt eller hensigtsmæssigt at anvende den. I så fald kan Tilsynsmyndigheden, når det begrundes behørigt, acceptere, at der anvendes en anden metode til at beregne nettoomkostningerne ved forpligtelser til offentlig tjeneste, f.eks. omkostningsfordelingsmetoden.

Omkostningsfordelingsmetoden

28. I omkostningsfordelingsmetoden beregnes nettoomkostningerne ved forpligtelserne til offentlig tjeneste som forskellen mellem en given leverandørs omkostninger og indtægter ved at opfylde sin forpligtelse til offentlig tjeneste som fastsat og anslået i overdragelsesakten.
29. De omkostninger, der kan tages hensyn til i den forbindelse, er alle nødvendige omkostninger ved driften af tjenesteydelsen af almindelig økonomisk interesse.
30. Når denne tjenesteydelse er den pågældende virksomheds eneste aktivitet, kan der tages hensyn til alle dens omkostninger.
31. Udover virksomheden også andre aktiviteter, der ikke vedrører tjenesteydelsen af almindelig økonomisk interesse, kan der som omkostning medregnes alle de direkte omkostninger, der er nødvendige for at udføre den offentlige tjenesteydelse, og et passende bidrag til de indirekte omkostninger, der er fælles for tjenesteydelsen af almindelig økonomisk interesse og andre aktiviteter. Omkostninger, der knytter sig til andre aktiviteter end tjenesteydelsen af almindelig økonomisk interesse, skal omfatte alle direkte omkostninger og et passende bidrag til de fælles omkostninger. Ved fastsættelsen af det passende bidrag til de fælles omkostninger kan markedsprisen for brug af ressourcerne bruges som referenceværdi, hvis den foreligger ⁽³⁾. Hvis der ikke foreligger en markedspris, kan det passende bidrag til de fælles omkostninger fastsættes med reference til den fortjeneste ⁽⁴⁾, som virksomheden med rimelighed kan forventes at få på de aktiviteter, der ikke vedrører tjenesteydelsen af almindelig økonomisk interesse, eller ved hjælp af andre mere egnede metoder.

Indtægter

32. De indtægter, der skal indregnes, skal mindst omfatte alle indtægter fra tjenesteydelsen af almindelig økonomisk interesse som fastsat i overdragelsesakten og uforholdsmæssigt store fortjenester fra særlige rettigheder eller enerettigheder, selv om de måtte være knyttet til andre aktiviteter, jf. punkt 45, og uanset om de uforholdsmæssigt store fortjenester kan betragtes som statsstøtte efter EØS-aftalens artikel 61, stk. 1.

⁽¹⁾ EFT L 108 af 24.4.2002, s. 51. Indarbejdet under punkt 5 cm i bilag XI til EØS-aftalen.

⁽²⁾ EFT L 15 af 21.1.1998, s. 14. Indarbejdet under punkt 5d i bilag XI til EØS-aftalen.

⁽³⁾ Domstolen refererede i de forenede sager C-83/01 P, C-93/01 P og C-94/01 P, Chronopost SA, Sml. 2003 I, s. 6993, til »sædvanlige markedsbetingelser«: »Da det ikke er muligt at sammenligne La Postes situation med den situation, som en privat koncern på et ikke-monopoliseret område befinder sig i, skal de »sædvanlige markedsbetingelser«, som nødvendigvis er hypotetiske, bedømmes i forhold til de tilgængelige objektive oplysninger, der kan efterprøves«.

⁽⁴⁾ Der sker en forhåndsvurdering af den rimelige fortjeneste (baseret på den forventede fortjeneste og ikke den reelt opnåede fortjeneste) for at fjerne virksomhedens incitamenter til at søge produktivitetsevner i forbindelse med de aktiviteter, der ikke vedrører tjenesteydelsen af almindelig økonomisk interesse.

Rimelig fortjeneste

33. Ved rimelig fortjeneste forstås den forrentning af kapitalen ⁽¹⁾ i hele overdragelsesaktens gyldighedsperiode, som en gennemsnitsvirksomhed betinger sig, hvis den skal udføre en given tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse, under hensyntagen til virksomhedens risiko. Risikoniveauet afhænger af den pågældende sektor, tjenesteydelsens art og kompensationsmekanismen.
34. I behørigt begrundede tilfælde kan der anvendes andre fortjenestesindikatorer end forrentning af kapitalen til at fastlægge, hvad der udgør en rimelig fortjeneste, f.eks. gennemsnitlig forrentning af egenkapitalen ⁽²⁾ i overdragelsesperioden, afkast af investeret kapital, afkastningsgrad eller fortjeneste ved salg.
35. Uanset hvilken indikator der vælges, skal EFTA-staten forelægge Tilsynsmyndigheden dokumentation for, at den forventede fortjeneste ikke overstiger, hvad en gennemsnitsvirksomhed betinger sig, hvis den skal udføre tjenesteydelsen, f.eks. i forhold til afkast i forbindelse med lignende kontrakter, der er tildelt på konkurrencevilkår.
36. En forrentning af kapitalen, der ikke overstiger den relevante swaprente ⁽³⁾ med tillæg af 100 basispoint ⁽⁴⁾, anses under alle omstændigheder for rimelig. Den relevante swaprente er den rente, hvis løbetid og valuta svarer til overdragelsesaktens løbetid og valuta.
37. Hvis det er forbundet med en betydelig forretningsmæssig eller kontraktlig risiko at udføre en tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse, eksempelvis fordi kompensationen har form af et fast beløb, der skal dække de forventede nettoomkostninger og en rimelig fortjeneste, og virksomheden opererer på et konkurrencepræget marked, må den rimelige fortjeneste ikke overstige et niveau svarende til en forrentning af kapitalen, der står i forhold til risikoen. Denne forrentning bør så vidt muligt beregnes ud fra forrentningen af kapitalen i forbindelse med lignende former for kontrakter om offentlig tjeneste på konkurrencevilkår (f.eks. kontrakter, der tildeles ved offentligt udbud). Når det ikke er muligt at anvende denne metode, kan der, hvis det kan begrundes, anvendes andre metoder til beregning af forrentningen af kapitalen ⁽⁵⁾.
38. Hvis det ikke er forbundet med en betydelig forretningsmæssig eller kontraktlig risiko at udføre en tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse, eksempelvis fordi nettoomkostningerne ved at yde en sådan tjenesteydelse i det væsentligste kompenseres fuldt ud efterfølgende, må den rimelige fortjeneste ikke overstige det niveau, der er angivet i punkt 36. Denne form for kompensationsmekanisme udgør ikke noget effektivitetsincitament for leverandøren af offentlige tjenesteydelser. Derfor er anvendelsen af den begrænset til tilfælde, hvor EFTA-staten kan godtgøre, at det ikke er muligt eller hensigtsmæssigt at tage hensyn til produktiviteten eller udforme en kontrakt med effektivitetsincitamenter.

Effektivitetsincitamenter

39. EFTA-staternes kompensationsmetode skal indeholde incitamenter til, at tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse er af høj kvalitet og udføres effektivt, medmindre det kan begrundes behørigt, at dette ikke er muligt eller hensigtsmæssigt.
40. Effektivitetsincitamenter kan udformes forskelligt alt efter omstændighederne og sektoren. Eksempelvis kan EFTA-staterne på forhånd fastsætte et fast kompensationsniveau, som forlods indregner de effektivitetsgevinster, som virksomheden må forventes at høste i løbet af overdragelsesaktens gyldighedsperiode.

⁽¹⁾ Forrentning af kapitalen defineres her som den interne rente af den investerede kapital, som virksomheden tjener i projektets løbetid, dvs. den interne rente af kontraktens pengestrømme.

⁽²⁾ I et givet år defineres regnskabsbegrebet forrentning af egenkapitalen som forholdet mellem resultat før renter og skat og egenkapitalen i det pågældende år. Den årlige forrentning bør beregnes på grundlag af hele overdragelsesaktens gyldighedsperiode, idet der som diskonteringsfaktor anvendes enten virksomhedens finansieringsomkostninger eller den sats, der er angivet af Tilsynsmyndigheden, jf. Tilsynsmyndighedens retningslinjer om reference- og diskonteringssatser (EUT L 105 af 21.4.2011, s. 32, og EØS-tillæg nr. 23 af 21.4.2011, s. 1), og som er offentliggjort på Tilsynsmyndighedens hjemmeside på følgende url-adresse: <http://www.eftasurv.int/state-aid/rates/>, afhængigt af hvad der er mest relevant.

⁽³⁾ Swaprenten er den rente, der ved længere løbetider svarer til interbankrenten (IBOR). Den anvendes på de finansielle markeder som en referencerente til at fastsætte finansieringssatsen.

⁽⁴⁾ Præmien på 100 basispoint fungerer blandt andet som kompensation for den likviditetsrisiko, som er forbundet med, at en leverandør af tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, der investerer kapital i en kontrakt om udførelse af tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, binder kapitalen for hele overdragelsesaktens gyldighedsperiode og derfor ikke vil være i stand til at sælge sine kapitalandele lige så hurtigt og med så få omkostninger, som hvis der havde været tale om et almindeligt aktiv uden likviditetsrisiko.

⁽⁵⁾ F.eks. ved at sammenligne forrentningen med virksomhedens vægtede gennemsnitlige kapitalomkostninger i forbindelse med den pågældende aktivitet eller med sektorens gennemsnitlige kapitalforrentning i de seneste år, idet der tages hensyn til, om historiske data rent faktisk kan sige noget om fremtiden.

41. Alternativt kan EFTA-staterne opstille produktivitetsmål i overdragelsesakten og lade kompensationen afhænge af, i hvor høj grad målene opfyldes. Hvis virksomheden ikke opfylder målene, nedsættes kompensationen, og det angives i overdragelsesakten, hvordan nedsættelsen skal beregnes. Omvendt forhøjes kompensationen, hvis virksomheden overgår forventningerne, og det angives i overdragelsesakten, hvordan forhøjelsen skal beregnes. Produktivitetsgevinster skal deles, så de kommer både virksomheden og EFTA-staten og/eller brugerne til gode.
42. Effektivitetsincitamenter skal bygge på objektive og målbare kriterier, som er angivet i overdragelsesakten, og som efterfølgende kan gøres til genstand for en gennemskuelig vurdering udført af en enhed, der er uafhængig af den pågældende leverandør af tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse.
43. Effektivitetsgevinster skal opnås, uden at det forringer kvaliteten af tjenesteydelsen, og uden at EØS-lovgivningens standarder overtrædes.

Bestemmelser, der finder anvendelse på virksomheder, som tillige udøver andre aktiviteter end tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, eller som udfører flere tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse

44. Udover en virksomhed tillige andre aktiviteter end tjenesteydelsen af almindelig økonomisk interesse, skal omkostninger og indtægter i forbindelse med dels tjenesteydelsen af almindelig økonomisk interesse, dels andre aktiviteter opføres særskilt i dens interne regnskaber, jf. de i punkt 31 fastsatte principper. Hvis en virksomhed har fået overdraget at udføre flere tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, dvs. fra forskellige ordregivere og tjenesteydelser af forskellig art, skal det i virksomhedens interne regnskaber være muligt at kontrollere, om der i forbindelse med de enkelte tjenesteydelser er forekommet overkompensation.
45. Har den pågældende virksomhed enerettigheder eller særrettigheder, der knytter sig til andre aktiviteter end den tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse, som støtten er ydet til, og giver disse aktiviteter en fortjeneste, som overstiger den rimelige fortjeneste, eller har staten inddrømmet virksomheden andre fordele, skal de tages i betragtning, uanset hvordan de vurderes i relation til EØS-aftalens artikel 61, stk. 1, og lægges til virksomhedens indtægter. Den rimelige fortjeneste fra aktiviteterne, som virksomheden har særlige rettigheder eller eneret til, skal vurderes på forhånd ud fra, om den pågældende virksomhed løber en risiko eller ej. Ved vurderingen skal der også tages hensyn til de effektivitetsincitamenter, som EFTA-staten har indført i forlængelse af leveringen af den pågældende tjenesteydelse.
46. EFTA-staten kan bestemme, at fortjenester fra andre aktiviteter end tjenesteydelsen af almindelig økonomisk interesse, særlig af aktiviteter, hvortil anvendes den infrastruktur, der er nødvendig for udførelsen af tjenesteydelsen af almindelig økonomisk interesse, skal afsættes helt eller delvist til finansiering af tjenesteydelsen af almindelig økonomisk interesse.

Overkompensation

47. Ved overkompensation forstås kompensation, som virksomheden modtager ud over det i punkt 21 fastsatte støttebeløb i hele kontraktperioden. Virksomheden kan som fastsat i overdragelsesakten beholde et overskud, der hidrører fra uventet store effektivitetsgevinster, som en rimelig ekstrasfortjeneste, jf. punkt 39-42. ⁽¹⁾.
48. Eftersom overkompensation ikke er nødvendig for udførelsen af tjenesten af almindelig økonomisk interesse, er der tale om statsstøtte, som er uforenelig.
49. EFTA-staterne skal sikre, at kompensation for udførelse af tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse ydes i overensstemmelse med kravene i disse rammebestemmelser, og især at virksomhederne ikke modtager en kompensation, der er større end det beløb, der fastsættes i henhold til kravene i dette afsnit. De fremlægger dokumentation efter anmodning fra Tilsynsmyndigheden. De foretager regelmæssigt kontrol eller sikrer, at der foretages en kontrol ved overdragelsesperiodens udløb og under alle omstændigheder mindst hvert tredje år. I forbindelse med støtte, som tildeles på anden måde end gennem et offentligt udbud med offentliggørelse ⁽²⁾, bør der under normale omstændigheder foretages en kontrol hvert andet år.

⁽¹⁾ Tilsvarende skal virksomheden, såfremt det er fastsat i overdragelsesakten, delvist bære underskud, som skyldes, at effektivitetsgevinsterne er mindre end forventet.

⁽²⁾ F.eks. støtte, der ydes i forbindelse med interne kontrakter, koncessioner tildelt uden udbud og offentlige udbudsprocedurer uden forudgående offentliggørelse.

50. Hvis EFTA-staten på forhånd har fastlagt et fast kompensationsniveau, hvori den forlods har indregnet de effektivitetsgevinster, som public service-leverandøren må forventes at høste i overdragelsesaktens gyldighedsperiode, under hensyntagen til en korrekt fordeling af udgifter og indtægter og rimelige forventninger som beskrevet i dette afsnit, begrænses overkompensationskontrollen i princippet til at kontrollere, at den fortjeneste, som leverandøren er berettiget til i henhold til overdragelsesakten, rent faktisk er rimelig set ud fra en forhåndsvurdering.

2.9. *Yderligere krav, som kan være nødvendige, for at udviklingen af samhandelen ikke påvirkes i et sådant omfang, at det strider mod EØS' interesse*

51. Opfyldelse af de krav, der er fastsat i afsnit 2.1-2.8, er som regel tilstrækkelig til, at støtten ikke fordrejer konkurrencen i strid med EØS' interesse.

52. I visse undtagelsestilfælde kan der dog stadig være nogle alvorlige konkurrenceforvridninger på det indre marked, og støtten kan påvirke handelen i en sådan grad, at det strider mod EØS' interesse.

53. I sådanne tilfælde vil Tilsynsmyndigheden undersøge, om forvridningen kan mindskes ved at pålægge EFTA-staterne bestemte vilkår eller kræve, at de indgår bestemte forpligtelser.

54. Alvorlige konkurrenceforvridninger i strid med EØS' interesse forventes kun at opstå i ekstraordinære tilfælde. Tilsynsmyndigheden vil nøjes med at gribe ind over for forvridninger som følge af støtte, der har negativ virkning for andre EØS-stater og EØS-markedets funktion, f.eks. fordi de fratager virksomheder inden for vigtige erhvervssektorer muligheden for at opnå et sådant omfang i deres aktiviteter, at de kan fungere effektivt.

55. Denne form for forvridning kan f.eks. opstå, hvis overdragelsesaktens løbetid ikke kan berettiges med henvisning til objektive kriterier (som f.eks. kravet om, at faste aktiver, der ikke kan overdrages, skal kunne afskrives), eller overdragelsesakten samler en række opgaver (normalt omfattet af forskellige overdragelsesakter uden tab af sociale fordele og uden yderligere effektivitetsomkostninger i forbindelse med leveringen af tjenesteydelserne). I sådanne tilfælde undersøger Tilsynsmyndigheden, om den offentlige tjenesteydelse ville kunne leveres med samme resultat, men på en mindre konkurrenceforvridende måde, f.eks. gennem en begrænsning af overdragelsesakten med hensyn til løbetid eller anvendelsesområde eller ved hjælp af særskilte overdragelsesakter.

56. Det kan desuden være nødvendigt med en nærmere vurdering i de tilfælde, hvor en EFTA-stat overdrager leveringen af tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse til en udbyder af offentlige tjenesteydelser uden forudgående udvælgelsesprocedure på et ikke-monopoliseret marked, hvor næsten ens tjenesteydelser allerede leveres eller kan forventes at blive leveret i nær fremtid, da der ikke tidligere fandtes nogen tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse. Denne negative påvirkning af handelsudviklingen kan være mere udtalt i de tilfælde, hvor tjenesteydelsen af almindelig økonomisk interesse udbydes til en pris, der ligger under nuværende eller eventuelt kommende udbyderes omkostninger, hvorved de holdes uden for markedet. Tilsynsmyndigheden kan derfor, samtidig med at den fuldt ud respekterer EFTA-statens vide skønsmargen, når det drejer sig om at definere tjenesteydelsen af almindelig økonomisk interesse, kræve, at der foretages ændringer, f.eks. af tildelingen af støtte, hvis den med rimelighed kan bevise, at den samme tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse kan leveres på samme betingelser for brugerne, men med færre konkurrenceforvridninger og færre omkostninger for staten.

57. En nærmere undersøgelse er desuden berettiget i tilfælde, hvor overdragelsen af forsyningspligten er forbundet med særlige rettigheder eller eneret, der medfører en så alvorlig tilsidesættelse af konkurrencen på det indre marked, at det strider mod EØS' interesse. Samtidig med at sådanne sager først og fremmest behandles efter EØS-aftalens artikel 59, stk. 1, kan det forekomme, at statsstøtten vurderes at være uforenelig, hvis eneretten medfører fordele, som det ikke er muligt at vurdere, kvantificere eller konstatere ved hjælp af de metoder, der benyttes til at beregne nettoomkostningerne ved tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, som er beskrevet i afsnit 2.8.

58. Tilsynsmyndigheden er også opmærksom på situationer, hvor støtten gør det muligt for virksomheden at finansiere etableringen eller brugen af infrastruktur, som ikke er åben for andre aktører, og som gør det muligt at holde andre aktører ude fra markedet for tjenesteydelsen af almindelig økonomisk interesse eller andre relevante markeder. Hvis dette er tilfældet, kan det eventuelt kræves, at konkurrenter på passende vilkår får fair og ikke-diskriminerende adgang til denne infrastruktur.

59. I tilfælde af konkurrenceforvridninger som følge af, at overdragelsesakten hindrer, at EØS-lovgivningen om opretholdelse af det indre markeds funktion gennemføres og håndhæves i praksis, undersøger Tilsynsmyndigheden, om det er muligt med samme resultat at yde den offentlige tjeneste på en mindre konkurrenceforvridende måde, f.eks. gennem fuld gennemførelse af EØS-sektorlovgivningen.

2.10. Gennemskuelighed

60. For hver kompensation for en tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse, der er omfattet af disse rammebestemmelser, offentliggør den pågældende EFTA-stat følgende oplysninger på internettet eller et andet egnet medie:

a) resultatet af den offentlige høring eller andre instrumenter, der er omtalt i punkt 14

b) indholdet og varigheden af forpligtelserne til offentlig tjeneste

c) den involverede virksomhed og eventuelt det omhandlede geografiske område

d) det støttebeløb, der bevilges til virksomheden på årsbasis.

2.11. Støtte, som opfylder betingelserne i artikel 2, stk. 1, i afgørelse 2012/21/EU

61. Principperne i punkt 14, 19, 20, 24, 39, 51-59 og 60a gælder ikke for støtte, der opfylder betingelserne i artikel 2, stk. 1, i afgørelse 2012/21/EU.

3. Rapportering og evaluering

62. Hvert andet år aflægger EFTA-staterne rapport til Tilsynsmyndigheden om overholdelsen af disse rammebestemmelser. Rapporterne skal indeholde en oversigt over, hvordan disse rammebestemmelser anvendes i de forskellige public service-sektorer, herunder:

a) beskrivelse af, hvordan principperne i disse rammebestemmelser anvendes på de omfattede tjenesteydelser, inkl. interne aktiviteter

b) oplysning om det samlede støttebeløb, der ydes til virksomheder omfattet af disse rammebestemmelser, opdelt efter hvilken erhvervssektor modtagerne tilhører

c) angivelse af, hvorvidt anvendelsen af principperne i disse rammebestemmelser har givet anledning til vanskeligheder eller klager fra tredjeparter i forbindelse med en bestemt type tjenesteydelse, og

d) andre oplysninger om anvendelsen af principperne i disse rammebestemmelser, som Tilsynsmyndigheden måtte kræve, hvilket skal meddeles i god tid, inden rapporten skal indgives.

Den første rapport indgives senest den 30. juni 2014.

63. EFTA-staterne skal desuden en gang om året fremlægge en rapport for Tilsynsmyndigheden om støtte, der er bevilget på grundlag af en tilsynsmyndighedsbeslutning med henvisning til disse rammebestemmelser, jf. del II i protokol 3 til tilsyns- og domstolsaftalen og Tilsynsmyndighedens beslutning nr. 195/04/KOL af 14. juli 2004 om gennemførelsesbestemmelserne i artikel 27 i del II i protokol 3 til tilsyns- og domstolsaftalen ⁽¹⁾.

64. Disse rapporter vil blive offentliggjort på Tilsynsmyndighedens hjemmeside.

65. Tilsynsmyndigheden planlægger at tage disse rammebestemmelser op til revision inden den 31. januar 2017.

4. Betingelser og påbud i forbindelse med Tilsynsmyndighedens beslutninger

66. I henhold til artikel 7, stk. 4, i del II i protokol 3 til tilsyns- og domstolsaftalen kan Tilsynsmyndigheden til en positiv beslutning knytte betingelser for, at støtte anses for at være forenelig med det indre marked, og påbud, hvorved det kan sikres, at beslutningen overholdes. På området for tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse kan det være nødvendigt at fastsætte betingelser og påbud, bl.a. for at sikre, at støtte til de involverede virksomheder ikke fører til forbrejninger af konkurrence og handel i det indre marked. I lyset af den konkrete situation, der gør sig gældende for den enkelte tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse, kan det i denne forbindelse være nødvendigt at kræve periodiske rapporter eller pålægge andre påbud.

5. Anvendelse

67. Tilsynsmyndigheden anvender forskrifterne i disse rammebestemmelser fra den 31. januar 2012.

68. Tilsynsmyndigheden anvender principperne i disse rammebestemmelser på alle anmeldte statsstøtteprojekter og træffer beslutning om projekterne på grundlag af disse principper, også selv om projekterne er blevet anmeldt før den 31. januar 2012.

69. Tilsynsmyndigheden anvender principperne i disse rammebestemmelser, når den efter den 31. januar 2012 skal træffe beslutning om uberettiget støtte, også selv om støtten er blevet bevilget før denne dato. I tilfælde, hvor støtten er blevet bevilget før den 31. januar 2012, anvendes principperne i punkt 14, 19, 20, 24, 39 og 60 imidlertid ikke.

6. Foranstaltninger

70. Som passende foranstaltning i henhold til artikel 1, stk. 1, i del I i protokol 3 til tilsyns- og domstolsaftalen foreslår Tilsynsmyndigheden, at EFTA-staterne senest den 31. januar 2013 offentliggør en liste over de eksisterende støtteordninger om kompensation for offentlige tjenesteydelser, som skal bringes i overensstemmelse med denne meddelelse, og at EFTA-staterne bringer disse støtteordninger i overensstemmelse med disse rammebestemmelser senest den 31. januar 2014.

71. Senest den 29. februar 2012 skal EFTA-staterne over for Tilsynsmyndigheden bekræfte, at de er indforstået med de foreslåede foranstaltninger. Ved manglende svar vil Tilsynsmyndigheden antage, at den pågældende EFTA-stat ikke er indforstået.

⁽¹⁾ Med ændringer; den konsoliderede udgave findes på Tilsynsmyndighedens hjemmeside på følgende url-adresse: <http://www.eftasurv.int/media/decisions/195-04-COL.pdf>

MEDDELELSE TIL LÆSERNE

Rådets forordning (EU) nr. 216/2013 af 7. marts 2013 om elektronisk offentliggørelse af *Den Europæiske Unions Tidende*

Fra den 1. juli 2013 anses kun den elektroniske udgave af EU-Tidende for autentisk og retsgyldig, jf. Rådets forordning (EU) nr. 216/2013 af 7. marts 2013 om elektronisk offentliggørelse af *Den Europæiske Unions Tidende* (EUT L 69 af 13.3.2013, s. 1).

Hvis det på grund af uforudsete og ekstraordinære omstændigheder ikke er muligt at offentliggøre den elektroniske udgave af EU-Tidende, anses den trykte udgave for autentisk og retsgyldig, jf. vilkår og betingelser i forordning (EU) nr. 216/2013, artikel 3.

ABONNEMENTSPRISER 2013 (ekskl. moms, inkl. normale forsendelsesomkostninger)

EU-Tidende, L- + C-udgaven, kun papirudgave	22 officielle EU-sprog	1 300 EUR pr. år
EU-Tidende, L- + C-udgaven, papirudgave + årlig dvd	22 officielle EU-sprog	1 420 EUR pr. år
EU-Tidende, L-udgaven, kun papirudgave	22 officielle EU-sprog	910 EUR pr. år
EU-Tidende, L- + C-udgaven, månedlig kumulativ dvd	22 officielle EU-sprog	100 EUR pr. år
Supplement til EUT (S-udgaven), udbud og offentlige kontrakter, dvd, 1 udgave pr. uge	Flersproget: 23 officielle EU-sprog	200 EUR pr. år
EU-Tidende, C-udgaven — udvælgelsesprøver	Sprog iht. udvælgelsesprøve(r)	50 EUR pr. år

Den Europæiske Unions Tidende, der udkommer på EU's officielle sprog, fås i abonnement i 22 sprogudgaver. EU-Tidende omfatter L-udgaven (retsforskrifter) og C-udgaven (meddelelser og oplysninger).

Der abonneres særskilt på hver sprogudgave.

I henhold til Rådets forordning (EF) nr. 920/2005, offentliggjort i EU-Tidende L 156 af 18. juni 2005, er Den Europæiske Unions institutioner midlertidigt fritaget for forpligtelsen til at udarbejde og offentliggøre alle retsakter på irsk. Irske udgaver af EU-Tidende vil derfor blive markedsført særskilt.

Abonnementet på supplementet til EU-Tidende (S-udgaven (udbud og offentlige kontrakter)) omfatter alle udgaver på de 23 officielle sprog på én dvd.

Abonnenter på *Den Europæiske Unions Tidende* kan uden ekstra omkostninger rekvirere eksemplarer af diverse bilag til EU-Tidende (C ... A-udgaver). Abonnenterne gøres opmærksom på udgivelsen af bilagene ved hjælp af »meddelelser til læserne« i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Salg og abonnementer

Betalingsabonnementer på diverse tidsskrifter, som f.eks. *Den Europæiske Unions Tidende*, kan købes gennem vore salgsagenter. Listen over salgsagenterne findes på internettet:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_da.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) giver direkte og gratis adgang til EU-retten. Via dette netsted kan man konsultere *Den Europæiske Unions Tidende*, og netstedet indeholder endvidere traktaterne, retsforskrifter, retspraksis og forberedende retsakter.

Yderligere oplysninger om Den Europæiske Union findes på: <http://europa.eu>

Den Europæiske Unions Publikationskontor
2985 Luxembourg
LUXEMBOURG

DA